

309153 ప్రతిదిశము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ మే నెల 17 వ తేది గురువారము } No. 40
సంపుటము. ౪. } పింగళ సంవత్సర వై శాఖ మాస బహుళ శవకాక్షి ౧౧. } సంచిక ౪౦

పింగళ సంవత్సరాదినంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కఠినత జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల రు 2-0-0
అన్యసంవత్సర	,, ,, 0-8-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	,, ,, 0-12-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.	,, ,, 1-0-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపాడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపేటి మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని గుఱువుపరచునారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే భాతునవ్వము కలిగినవారికి వ్యాధయోకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుచు, ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల భాతుప్రస్థితలుగును, స్వప్నప్రతికము మాచుచు, భాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానుచు, నీరుచురుట మానుచు, బహుమాత్రవ్యాధి మానుచు, విశేషవిలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన నగును. సాలామిసిరిని సేవించినది ఒకవారము, ఇదికాబూలే, కాండహార్ చోరములలో వైరగుచున్నది. అక్కడె జనాలు ఈసండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అజేతమున ఒకమనషికి గలను. వై మురబ్బను సేవించి మరచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు సేవయో 10-0-0 దానివల్ల పూర్తిగ నుబముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు సుఖమిచ్చును.

అనుమానపత్రిక పార్కులతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవస్థురోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

శారదాంబ
ఇది శ్రీమత్కృష్ణాధిని యను నాటకము
సంఘముచేత సాంస్కృతికమునకు మార్గ మియ్య
కావలసివచ్చింది. అందగు జరిగి తిగవలయును.
రెల 0-4-0 పోస్ట్జి పేజు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7 తంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు.

కీర్తిభక్తైక గోపాలకృష్ణ గోతరాధిపతి
రంగుల చిత్రము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-1-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

మంచినయము! నేనెల్లు నిర్భయపడినా!! వెళుక బొరకవు!!
2 పంచలు కొనువారికి ఆ క్షణార్థమున కోర్వని
కోదండ్రుపలాపము ఆరు గ్రంథముకట్టి ఇనాము.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

ఆ నేకపంచలు ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము భరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకము! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన ఆనలో
పట్టుపంచలు పంచుగదినముల ఆనంద
ముకొరకు తెప్పించి వికయించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు,
ఆకుపచ్చు, రోజా, మేళు వర్షం,

ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాఫునీయమైనవి, త్వరపడును.
5 క్లాఫునీయమైనవి 2 క్లాఫునీయమైనవి పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
జపాక చుట్టుబాలకు చొక్కము 2 మారలు ... 1-6-0
3 చొక్కములు తెప్పించుకొనిన పాన్ కెన్ పేనా ఇనాము.
అన్నిటికి పోస్ట్జి ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామ:- రాజులయ్యే కంపెనీ,
3, కందప్ప మొదలి పేటి, తిరునల్వేళ్ళపేటి మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతోనూ సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పుచు, పొన్నపు నొప్పుల
భారదోలును. నాచుపుపోట్ల పోగొట్టును
పనమూలికలచే హిందూదేశమందు
తరహారుచేయబడు చుంచును.

మోహినీ తైలము:- శ్రీ. పునఃపున నాడు
టకు యోగ్యమైనది. ముహూర్తము చలువజేయును,
వెండ్రుకలు కాలకుండును. కన్నులు నునుపు
చేరును. సువాసన నిలిగింపబడును. 0-12-0.
క్లిష్టరసాయనము:- చింతాశులకు సేవించుట
వలన అన్నము భవనమునగును. క్లిష్టరోశము భాగు
వారి రసప్రాప్తము ప్రమాముగ గలగును. మలబద్ధ
ము మానును. క్లిష్టాశులకన్ని 1-కి రెల 1-4-0.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు, పొంబాయి.

మీ జ్ఞాపరం యెన్నేటూ
 మాజూరు అక్కను, నూజవీడు,
 ది 12-5-1917.

శ్రీ రాజా వెంకటరామయ్య
 ఆపొరావు బహద్దరు,
 మీ జ్ఞాపరం, నిడదవోలు.
 మేడూరు యెన్నేటూ.

స్థానికాధికారము.

అయ్యో విక్టోరియా పబ్లిక్ హాల్ లు. పి. మాధవరావు గారిచే పని సంఘమున ని.ఎ. ఇన్స్టిట్యూట్ యొక్క దినపత్రిక లిప్సారి సభ్యుడుగ నియమింపఁబడినది. మదరాసు ప్రెస్సుల మార్గదర్శకమువారి కును స్వదేశసంస్థానములలో ని పరిపాలనమునకు సహాయము చేయుటకు వ్యాఖ్యాన మొనర్చినది. ఇండియను పేట్రీయేటు పత్రిక ఆగ్రహము మితిమీరినది. స్వపరిపాలన యొక్క ముఖ్య ధృష్టి హిందూదేశమునకు ప్రసాదింపవలయునని నుడువుట మహాపరాధముట! మైసూరు రాజ్యమున నిరంకుశ పరిపాలన మొనర్చిన మాధవరావు గారి కిటుల నుడువుట మరింతయపచారముట! జస్టిసుపత్రిక సహజరీతిని వ్రాసినది. హిందూపత్రిక "యవనాస్యసము భావగర్భితమై చక్కగ నొప్పుచున్నద"ని వ్రాసినది. స్వపరిపాలనమును గూర్చి దృఢాభిప్రాయము జంపలేక వెలిబుచ్చినందులకై, మాధవరావు గారి నభినందించి, స్వపరిపాలనమును గూర్చి సహజోత్సాహమును న్యాయించుటపత్రిక మాపినది. ఈపత్రికలన్నిటినుండునమాధవరావు గారి యవస్థానమును గర్భితమయిన స్వపరిపాలనా నూత్రములను గూర్చి విమర్శము కలికమునకైనను గానరాదు. వీరిమనోద్వేపి కిని మరగగుట విచిత్రముగనున్నది. వైశ్యు లిన్నియు స్వపరిపాలనము గోరునవే. కొన్ని పత్రికలు స్వపరిపాలన లభించుటకు మూడు పురుషాంతరములు పట్టుకొనియు, కొన్ని యొక పురుషాంతరము కావలయుననియు, మరికొన్ని స్వపరిపాలన బొందుటకు భారత వర్ష మిప్పుడే యగ్గమయియు అభిప్రాయభేదముల గలిగియు న్నువి. కాని స్వపరిపాలనము నుపసర్పగుట కెట్టి మార్గము లవలంబింపవలయునో యిందెవ్వరూ అన్వేషింప బూనుకొనలేదు. మాధవరావుగారు స్వపరిపాలనా సాధనము కాశ్యోతముగ నిలుచుటకు తగిన బునాదులగుర్చి సృష్టికరించియు న్నారు. అందువైపు ఆంధ్రపత్రిక విమర్శనముయొక్కయు క్షమగ నున్నది. ఆంధ్రోద్యమవారులు ఘంటావధముగ జూటుచున్న యాశయములే మాధవరావు గారు యనుభవ పూర్వకముగ దృష్టాంతకరించిరి. హిందూదేశమును భాషైకరాష్ట్రములుగ విభజించుట యవసరమనియు, దేశభాషలలో విద్యగణపట దేశోన్నతికి ప్రథమసోపాన మనియు, దేశభాషలలో పరిపాలనము జరుపుట స్వరాజ్య ప్రతిష్ఠాపనమున కత్యవసరమనియు నున్వర్త పఱచిరి. జపాను యొక్కయు దానూరణము దీని కొన్ని, దేశభాషలలో పరిపాలనము జరుగుటచే గలుగు లాభములను వివరించిరి. బరోదారాజ్యములో ఆంగ్లేయభాషరానివారు కాసరిరాజ్యసభలలో సభ్యులుగ నుండి, తమకార్యముల నెఱులు సమర్థతతో నిర్వహించుచున్నారో విశేషించిరి. మైసూరుబరోదా దేశములలో ఆంగ్లేయభాషరానివారి కెట్టిస్థానతయలేదు. తంజావూరిజిల్లా సభలలో ఆంగ్లేయభాషాధికులుగాని రయితలు తమ స్వానుభవముల నెంతచక్కగ వెల్లడించిరో మాధవరావుగారు వర్ణించివారు. ఈసత్యము ఆంధ్రదేశమందలి జిల్లాసభలలో నింక నెక్కడగ లేటెల్లగుచున్నది. రయితలందు గావించుచున్న యవస్థానములు చెన్నపురి కాసన సభాసభ్యుల చర్చలకన్న ను విషయగ్రహణము నెక్కుడుగ జూపుచున్నది. జిల్లాసభలలో జచ్చించు స్థానికవిషయములగుర్చి ఆంగ్లేయభాషరానిజానపదులకు స్వానుభవము హెచ్చుగలదు. మన గౌరవ నీయసభ్యులకట్టి యనుభవము లేమిచే, వీరిచర్చలలో అంతటి సహజోత్సాహము గానింపదు. మాధవరావుగారు తమ యవస్థానమున నూతనపథము ద్రోకివారు. దేశభాషల ప్రాశస్త్యము నిలుపబెట్టివారు. కన్నుల నీలుమిట్లు గొలుపు ఆంగ్లేయభాషావాహమునుండి దేశీయుల మనముల మరల్చి, మాతృభాషవై వారి దృష్టి నిగిడించుటలు ప్రయత్నించి వారు. ఆంధ్రోద్యమ నివాసము ఇపుడెన్నిదిశలను మారు ప్రాగుచున్నది. రాష్ట్రీయసభా పీఠమునుండి ఆంధ్రోద్యమ సత్యము వెలువడినది. ఆంధ్రోద్యమ మింతటినుండియు జాతీయ సమస్యగా మారినది. నెల్లూరిపురియందు ఆంధ్రమహాజనసభ జరుగకముందే యిట్టి శుభసూచన పొడముట. యానందజనకము. ఆంధ్రులిత్తరుణమును వృథగావింపక, నూతనసంక్షేమము భారతభూమియందు వెదజల్లి, స్వపరిపాలనమునకు నూనోజేజును గలిగింప గలరు.

చల్లా శేషగిరిరావు.

గోదావరిజిల్లాలో రైల్వేసెన్సు

ప్రస్తుత యుద్ధమువలన గోదావరి జిల్లాలో రైల్వేను నిర్మించుట శీఘ్రకాలమున సాధ్యము కావలెనని రైలువే సెన్సును కొంతకాలము నిలుపువలచేయుడని కోరుతున్నాము. రైలు లీక్రింది విజ్ఞాపనమును ప్రభుత్వమువారికి పంపుకొనిరి. "1915 సం॥ రము జూలైనుండి రైల్వేసెన్సును వనూలు చేయుటకు 28-8-15 నాడు జరిగిన మీటింగులోను, ఆ సెన్సు హామీమీద కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే వేయునట్లు 26-2-16 నాటి మీటింగులోను మాజిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించిరి: ఇప్పటివరకు 118878 రూ॥లు సెన్సులు వనూలైనట్లును, దానిలో 72900 రూ॥లు నూటికి 4 రూ॥లు వడ్డీ చొప్పునను, 45978 రూ॥లు నూటికి 5 1/2 రూ॥లు వడ్డీ చొప్పునను యుద్ధ ఋణపత్రములను బోర్డు వారు కొనినట్లును తెలియుచున్నది. ఇది సంతోషకరమే. గత సంవత్సరారంభమున చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైలువేకంపేసి తరపున ఒక ఇంజనీరును కొందఱు సర్వేయర్లును వచ్చి కాకినాడనుండి కోటిపల్లి వరకు రస్తా సర్వేచేసి వెల్లిరికాని అటువై ఏమి యుత్తరపు లయ్యెనో తెలియదు.

ఇప్పటి యుద్ధపరిస్థితులను బట్టియు, ఇప్పుడున్న రైలు వేలవై గల ఒట్టిని బట్టియు, కొన్ని ఏండ్లవరకు క్రొత్తరైలు వేయుటకు సాధ్యముకాదు. పని పూర్తిఅయి ప్లేమనులు కూడ కట్టినప్పటికి దినమునకు ఒకసారివలన నడవులకు బండ్లు లేక తంజావూరు జిల్లాబోర్డువారు తాము నూతనముగా కట్టించిన రైలువేమనున వల్లరా ఇండ్లను గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకు అడ్డెలకు ఈయం బ్రయత్నించుచున్నారని పత్రికలలో వ్రాయబడినది. తాములిరునల్వేజిల్లాలో వేయింపవారం భించినరైల్వేవేమనునమొదటి ఎట్టి మేట్లకురెట్టుధనము పెట్టినచాలదని ఆజిల్లాబోర్డువారి మీటింగులో చెప్పబడినది. ఇట్టి స్థితిలో మాజిల్లాబోర్డువారు మొదట తాము వేసిన ఎట్టిమేటు వ్యయముతో ఈజిల్లాలో రైలును ఇప్పటిలో వేయించి అనుకూలమైన లాభము పొందుట సంభవింపదు. ... ఈసంవత్సరము గోదావరిజిల్లా తాలూకాలలో ఫిబ్రవరి మార్చి నెలల రివిన్యూకిస్తీలు చెల్లించుటకు రైతులవారు మేము పడిన శ్రమ కష్టము తాలూకా అధికారులకు తెలియును. రెండవవంట శిస్తులు చెల్లించుటకును అట్టిచిక్కులే కలిగినను, నెలకు రు 1-8-0 లు మొదలు రు 4ల వఱకు వడ్డీకి బంగారు వెండి వస్తువుల తాకట్టువై కష్టముమీద సొమ్ము బదులుతెచ్చి, సాధారణ రైతులను పన్నులు చెల్లించితిమి. ఇట్టిస్థితిలో ప్రస్తుతము ఉపయోగపడని రైల్వేసెన్సు వనూలు కొంతకాలమువఱకు నిలుపుచేయించి కొంతకాలకైతను పన్ను భారమును తగ్గింపుడని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నాము. మానల్ల వనూలు చేసిన సొమ్మును వడ్డీకిచేసి మూలధనమును వృద్ధి చేయుట నిజమే. కాని మాపంటలధరలు పడిపోయి సరకుల చెల్లమనేలేక ఏయూరిపంట ఆయూరిలోనే నిలువ నుండి, ఎరువులకి రైలుబండ్లు లేకయుండగా, వీరికితోడు నిత్యము అవసరములగు వస్తువులధరలు రెండు రెట్లు మాడురెట్లు పెరిగి, కుటుంబములు జరుగుటకే కష్టముగానున్నది. రైతులు 1-8-0 రు॥ల నుండి 4 రు॥లవరకు వడ్డీమీద సొమ్మునిచ్చి నెమ్మలియుట అంత జరుగుగా కనబడదు. రైలువే సెన్సును కొట్టివేయుడని మేము చెప్పటలేదు.

లాండు రివిన్యూ లోకలు నెమ్మలవలె కాక యీ రయిల్వేసెన్సు దొరతనమువారి యిష్టమునుపట్టి, ప్రజలకష్టమును పాటించి తాత్కాలికముగ నిలుపుచేయదగిన సెన్సుఅగుట వల్ల యిప్పటికి నిలుపుచేసి, ఎప్పుడు తిరిగి చతుకగా లాభకరముగా రయిల్వేసెన్సు ఆరంభించగలుగుదురో అప్పుడు ఆ సెన్సును తిరిగి విధించి వనూలుచేయుడని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈ సంవత్సరము ఏప్రిలు 6,7,8, తేదీలను ఆచులూపురమున జరిగిన 11 వ గోదావరిజిల్లా కాన్ఫరెన్సులో వల్లపు తాలూకాల రయితలు కోరికపయి ఈ విషయమై పూర్ణ మయిన చర్చజరిగి రయిల్వేసెన్సు వనూలు కొంతకాలమువరకు ఆపుచేయవలెనని గవర్నమెంటు వారిని జిల్లాబోర్డువారిని కోరుటన్యాయమని సభకువచ్చిన 800 మంది ప్రతినిధులచేత ఏకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడినది."

తిరువల్లూరు విశేషము డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు:— కలకలకణ్ణు శ్రేష్ఠిగాని రాత్రి పాతశాస్త్రజ్ఞునిసారంభసభగత శనివారమునాడు న్యూస్ పేపరు అయ్యోరియల్ నియోద్యోతకంబు జరిగినది. రాత్రి పాతశాలల యవనైపుణముగ సభ యందు వివరింపబడిన. ప్రారంభ సభ్యుల త మున్న గ సంశయముల గూర్చి అయ్యోగారు హ్యూఇండియా.

రైతులసభ

కృష్ణా ఈస్టర్న్ జెల్లా రైతుల 3-వ సభ పామర్రు నందు తెడివి హనుమంతరావు పంతులుగారి ఆగ్రాస నాధిపత్యము క్రింద ఈ నెల 7 తేదీని ఉదయము 8 గంటలకు ప్రారంభమై జరిగెను. అన్ని తాలూకాల నుండియు రైతులు విచ్చేసిరి. 9 గంటలకు జిల్లాకలెక్టరు కాంప బెల్ దొరగారు సభాసభికి విచ్చేసి రైతులవలన మన్నింపబడిరి. కలెక్టరుగారు స్వయముగా ప్రజలకష్టముల వారయుటవై విచ్చేసినందులకు రైతులకు గలిగిన సంతోషమునకు మేరలేదు. తమ యిబ్బందులను; వాని నివారణోపాయములను జూపుచు ఒకరైతు చదివిన పత్రమునకు శ్రీకలెక్టరుగారు జవాబిడుచు, వారి మనవులు అత్యంతశ్రద్ధతో యాచింపబడునని దయాద్రు హృదయులై నెలవిచ్చియుండిరి. సాయం త్రము డిప్యూటీవెక్ సభ్యుల మనవులను శ్రీకలెక్టరుగారు వినిరి. ఆసమయమున సుమారు 800 రైతులను హాజరండిరి. నూపంత్ టెన్ డింగు ఇంజనీరు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరులున్న గువారును దయచేసి యుండిరి. కలెక్టరుగారు డిప్యూటీవెక్ సభ్యులు చెప్పిన సంగతులను, ఉద్యోగులు చెప్పిన సంగతులను గమనించి గవర్నమెంటు వారికిపోతూ పోతునని చెప్పియుండిరి. ఇంజనీరింగు అధికార్లు చెప్పిన విషయములు మొత్తమున రైతుల కనుకూలముగనే యున్నవి. రైతులు నూతన సాగున కింకను అవకాశములు కల్పింపబడునని ఎదురుచూచిరి, గాని నదిలోని నీరు చాలక ప్రతి మాడుసంవత్సరములు నీటిసప్లయ తగ్గుచున్నదని తెలియజేయుచున్నపుడు చాల రిరుత్సాహులైరి. నమిబరు నెలలో కొద్ది విస్తీర్ణమునకు మాగ్రేమే కడపటిసారి తడుపుకు నీరు కావలసియుండును గనుక ఈనిషయమును అధికారులు చుల యోచించవలెను. పిదప విత్తనము చేసికొనునెడల తక్కుర కాలపుపంట నూతనసాగున కనుకూలములు కల్పింపబడునని తెలియజేసినపుడు రైతులు సంతోషించి ఏకరమునకు 15 గు॥లు చొ॥ ఆపొలనిర్వహణకై తమవంతుక్రింద యిత్తుచున్ను ఒప్పుకొనిరి. జమిందారీ పంటకాల్యల అధికారమును గవర్నమెంటు వారు వహించుటకు గూర్చి చాలవచ్చి జరిగెను. కాని ఫలితార్థము లేదనియు, ఇందు న్యాయశాస్త్ర సంబంధమైన చిక్కులు చాల గలవు. ఈ విషయమై లాగుగయోచించి అభిప్రాయమును తెలియజేయుటకై డిప్యూటీవెక్ సభ్యులు కోరుబడిరి. ఆయకట్టునుండి ఏ భూమియు తొలగించుటకు పూర్వము రైతుకుముందుగా నోటిసునిచ్చి యావత్తు మనవులను శ్రద్ధతో గమనించెదమని శ్రీ కలెక్టరుగారు చెప్పిరి. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు జెల్లామొత్తమున తొలగింపబడు విస్తీర్ణము 800 ఎకరములకంటె హెచ్చు ఉండదనియు, అట్టిభూమికి పట్టాగా భూమి సోసంగుదు. మనియు చెప్పి సాహసించిరి. ఇట్టి విషయములలో అధికారులు, రైతులను చేరబెంచి మంచి చెడలను గమనించుచుండినవో ఆత్మప్రేము, ఆగ్రహమును, కలుగకుండ ఉభయపక్షములవారు సభ్యులుగ కాలము గడుప వీలు కలుగును.

బళ్ళారి సరసవిహోదినీ సభ 764

ఈ సభవారు 1917-వ సం॥ మే నెల 19-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు

లవ-మశ
అను నాటకమును
20-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము
5 1/2 గంటలకు
రామదాసు
అను నాటకమును

విక్టోరియా పబ్లిక్ హాల్ లో
ప్రదర్శించెదరు.
ధర లెప్పటివలెనే.

రావుబహదూరు
సి. హెచ్. గాడ్.
ప్రెసిడెంటు.

బి. మాధవరావు
జనరల్ మేనేజరు.

విద్యార్థులు

రాజకీయ విషయములు

ప్రజాపక్ష నిచ్చిన విద్యార్థుల రాజకీయ విషయములలో ప్రవేశించి తమ యమాలయము కాలమంతయును వ్యర్థము చేయునట్లైన యెవ్వరును కోరరు. మానవుని హృదయమును దిశావర్తన భరిత మొనరించి ఆతనికి ఉన్న తాత్పర్యములను బాగా తెలియజేయునట్లు సందేశమునది మతము తరువాత రాజకీయ విషయక జ్ఞానముకంటె నింకొకటి లేదు. అందుచే నాతనికి పిన్న నాట నుండియు రాజ్యాంగవిద్య వెన్నులోఁబెట్టి నదిగా నుండవలెను. ఇంతేకాక, "మానవుని జీవనము రాజకీయ విషయక సమ్మేళనము"ని ఆస్తిపాటిలు చెప్పియున్నారు. అందుచే నాతనికి కట్టి విషయకజ్ఞానము అవసరము మఱియి. ఇట్టి జ్ఞానసంపాదనకు చెన్న ప్రతిప్రభుత్వమువారి యజ్ఞ ఆటంకముగనున్నది. నేర్పరులగు రాజనీతిజ్ఞులను గలుగఁ జేయుట యందుకు, పౌరవిధుల నిర్వహింప శక్తిగలప్రజలను వృద్ధిచేయుటయందును, రాజనీతిశాస్త్రము చేయు మహాపకారమును ఆంగ్లేయులు ఇంతవరకును గ్రహించలేదని యిట్టి శాసనముల వలన తెల్లరుచున్నది. రాజనీతిశాస్త్రము సంఘశాస్త్రమునకు భిన్నమునను, దానిని బట్టియే దేశక్షేమాభివృద్ధికరముగు మంచి ప్రభుత్వము కలుగుననియు, సీటిపండితుడు ఈశాస్త్రమున సునపరిశీలనముఁ జేసిపట్టికిని ఆంగ్లేయ విద్యార్థిధానము లలో రాజనీతిశాస్త్రము ఉన్నత స్థానమాక్రమింపలేదనియుఁ ఆంగ్లేయప్రజలకు అనువాదము చెప్పియున్నాఁడు. కాని ఈ శాస్త్రము అమెరికాదేశములో మిగుల గణనీయముగఁజూడఁబడుచున్నదనియు, ఆచట విశ్వ విద్యాలయములలో నొకప్రత్యేక శాస్త్రముగా నభ్యసించఁ బడుచున్నదనియు, మరియు ఈ శాస్త్రజ్ఞాన మూలముననే ప్రాన్సుదేశమున సమర్థులగు పరిపాలకులు కలుగుచున్నారనియు, ప్రానింగు పండితుఁడే చెప్పియున్నాఁడు.

ఆంగ్లేయ కేంద్రీకీ నగరములలోని విద్యార్థిసంఘముల నుండి ఘోషవంతలగు రాజ్యాశ్రయ వేత్తలు వెడలిరి. అందు చేతనే గ్లాన్సు, బొల్సరు మొదలగు మహామహు లాదేశమున బయలుదేరిరి. ఈసంఘములలో ప్రస్తుతకాలపు రాజకీయ రాంకములు చర్చింపఁబడుచుండును. 1892-వ సంవత్సరమున తిలకరామింద మొదటి యవవాదము వచ్చినప్పుడు, "చారిత్రమువారి నవదేశిక యవనితగను, యసందర్భముగను ఉన్నదని" నేనొక తీర్మానమును ఈవిద్యార్థి సంఘములలో ప్రవేశపెట్టి తీవ్రమగు చర్చఁజరిపిరి. కేంద్రీకీసంఘమునను చెప్పిన మాటలను ఆమోదించినది. ప్రజాపక్ష నిచ్చిన విద్యార్థులు ఇట్టి విషయములలో తమ యభిప్రాయములను నిర్వీర్యముగాఁ జెలియఁ జేయరాదని సర్ జేమ్స్ మెన్టెనగారు మొదటి నుండియు మహాటంక పరచుచుండెడివారు. కేంద్రీకీనగరమున నింకను ఆగ్రహభావోద్రేక జరితములగు ఉపన్యాసములు తమచుగ నీయఁబడుచుండెడివి. ఈసంఘ సభలకు సాధారణముగ మంత్రివర్గము వారిలో నొకరిని ఆహ్వానింప నాహ్వానించి చర్చలను జరుపుటకూడ కలదు. కాని ప్రాంత విభవముమొదలగు సమయములయందు కశాశాలాధికారిలేనిదే యిట్టి సభలను జరుపుటకు వీలులేదు. అట్టి సమయములో రాజ్యాంగ విషయక చర్చలు వర్జితములు కాని, రాజకీయ విషయములను ప్రజాపక్ష నిచ్చినవారు కహస్యముగ చర్చింపవచ్చును. కాని యిట్టి నిరోధకము అచ్చట విఫలమయ్యెను. ఆ విధముగనే హిందూదేశమునకూడ నిట్టి నిరోధక శాసనములు కార్యకారికానేరవు. కొంతకాలమైన తరువాత కేంద్రీకీ విశ్వ విద్యాలయము మిగుల యనుభవశాలియై, యిట్టి నిరోధములను తీసివేసి యే విషయమునైనను విద్యార్థులు బహిరంగముగ చర్చింపవచ్చునని తెలియ జరచెను. ఒక విషయమై దురభిప్రాయముల దోలఁగించుటకు ఆ విషయమై చర్చచేయుట యే తగినవండు. 'హే తు భూత మగు నవదేశిని మానవునకు ఆలవదు నట్లు చేసి, జేయించి సంస్కర్తలకంటె నెక్కువ పనిని చేయునది చర్చయేయని అమెరికా దేశపు ప్రెసిడెంటుగు విల్సనుగారు చెప్పి యున్నారు. నా యనుభవమును బట్టి ఇండియను విద్యార్థులకు సర్వ కార్యనిర్వహణమునకు హేతువే మార్గ దర్శకవని నేను నిశ్చయముగా చెప్పగలను. ఆకారణములగు నిరంకుశ కార్యములను వారు నిరసించును. నిజమైన దేశభక్తు లెవ్వరో, అరాచకవాదులెవ్వరో నిర్ణయించుకొనఁ జూడవలసిన విద్యార్థులకు లేదని ఫిర

పార్లమెంటు సభ

ప్రజల మందిరము

మార్చి 28.

సభయందు సర్ జె. డి. రీస్ గారి రిండియామంత్రి నిట్లు ప్రశ్నించెను:- మోషియొద్ద స్కూటునే నానికి దొరికిన పత్రముల యందు బర్మా తూర్పు ఆఫ్రికా గవర్నరుసంతకముతో నుండిన సన్మ్యుల నొకటి కలదా? ఈ నోటీసు తూర్పు ఆఫ్రికాలో నన్న మిలిటరీ స్టేషను లన్నిటికి పంపబడియుండెను. మహమ్మదీయ మతమును పూర్తిగ నిషేధింప నవశాశమున్నదా యని గవర్నరుగారు జర్మను ఉద్యోగులనుగోరుచు దేశీయులను పంపించెన ప్రాత్యసించిన మహమ్మదీయ మతమునకు విరుగుడు అని సూచిరి. ఇట్టి పత్రము దొరకినయెడల జర్మనులు మహమ్మదీయ మతమునందెట్టి యభిప్రాయములతో నుందురో ఇండియా మున్నగు దేశములయందు ప్రచురింప యత్నములు సాగించితిరా? ప్రకటింప నిలుపై యత్నింపవచ్చునా?

రీస్ గారు వర్ణించినట్టి పత్రము దొరకినది. ప్రభుత్వమువారు దానివెంటనే నలుగడల వ్యాపింపజేసినది యిండియామంత్రి జవాబుచెప్పెను.

యధ్యయ ప్రస్తుత వత్సరముతోసంతకుననుకొందము. యుద్ధానంతరమునకు ఇంగ్లండుదేశమునకు సుమారు 60000 లక్షల పానులు రుణము గను యుద్ధమునకు నూటికి 2½ చొక్కొట్టిక, 200 లక్షల పానుల ధనముగను. పూర్వము ఇంగ్లండు దేశమునకు 7000 లక్షల పానుల రుణముండెను. ఈ రుణము పై నూటికి 2½ చొ॥ పానులకు 200 లక్షల పానులు వడ్డీయగును. రుణ మంతటిపై 3000 లక్షల పానులు వడ్డీ నీయవలసి యున్నది. వడ్డీగాక సింకింగుఫండు క్లింఫనుల విషయమై 1200 లక్షల పానులు వ్యయ మగును. ఈ వ్యయమున కాదాయమును సమకూర్చు సమస్య యుద్ధానంతరమున చాల శ్రమ నొసగును. మొత్తపురుణమున మిత్రులకు అధినివేశములకు అద్వాన్సు యిచ్చిన మొత్తము 10000 లక్షల పాను లుండవచ్చును.

నేమను, లేబరులేదరు పత్రికలను విదేశముల కంపవండ్ దొరతనమువారు నిరోధ మొనర్చిరి.

విల్సనుగారు కాంగ్రెసునకు వచ్చునపుడు జరిగిన రక్షణ ఏర్పాటు లిదివరకెప్పుడు జరిగియుండలేదు. వైనికులు, ఆక్సొకదేశమువారు రహస్య సేనలోని వారు వెక్కిరించును నియోగింపబడిరి. వ్యాయకాభోద్యోగులు, వాసింగుటను పోలీసు డిటాచ్ మెంటు వారిని విల్సనుగారిని రక్షింపనియమించిరి.

ఏప్రిలు 2 సోమవారము.

తురుష్క దేశములోని ఖైదీలు.

తురుష్క దేశములోని ఖైదీలు ఖైదీలస్థితి మహాదుర్భరముగా నున్నదనియు, వాటికూరముగా విడచిపెట్టబడుట యే గాక పలువిధములగు రోగములచేతను, ఆకలిచేతను విశేషముగ బాధపడుచున్నారనియు, వారిలో కొందఱు వారి కింకండనమువలన మరణించిరనియు ననేక వృత్తాంతములు ప్రకటితములు. ఈసంగతిని గూర్చి మీ కేమైన తెలియునా? యని మార్క్సిస్టు లెన్సిన్గోనిగారుగ నుట్టట ప్రభువుగా

పరమ శాసనములను వారుఖండింతురు. రాజభక్తులమని కపట వినియోక్తులబల్లు వారలనువారు గర్హించురు. అందుచే విద్యార్థులకు దృఢదృష్టి పెరిగిన మానవులకు గమనించుటయుక్తము. కేంద్రీకీలో వృద్ధతక్షయం దుత్తీర్ణులైనవారందఱును ఆత్మప్రత్యయముగ గలవారని గొప్పవార నేకులు చెప్పియున్నారు. అందులకు వీరు విద్యాలయములలోని విద్యార్థి సంఘములలో చేయు బహిరంగచర్చలే కారణములని నిశ్చయముగఁ జెప్పవచ్చును. ఆంగ్లేదేశపు ముఖ్యమంత్రియెటుట తనయూహలను నిర్భయముగ వ్యక్తీకరించుట కెంతయో ఆత్మవిశ్వాసము విద్యార్థి కావలెను. ఈ విషయములో కేంద్రీకీ నగరవిద్యార్థులకు ఉపకారియగు అంశము, ఇండియాదేశపు విద్యార్థులకుగూడ యభివృద్ధికారకముగనే యుండును. విద్యార్థుల రాజకీయశయములను నిరోధింపఁజేయు ప్రయత్నములన్నియు విఫలములు. వారిని మంచిముల నడపించుచూడవలెను గాని యెందుకు ఆటంకపరపరా అట్లు చేయుట అసంభవము. సముద్ర తరంగములకంటె నెక్కువలముగ వచ్చు దేశభక్తి తరంగముల నాపుట కర్తవ్యము:- అని బాప్టిస్టా గాథాక లేఖను వ్రాసిరి.

రిటలు బడులు పల్కిరి. రెడ్ గ్రేముల క్రిందటనే చిన్న ఆశిరకారాగారములనుమాచి ఉదముగా నుండకున్నను తక్కిన రముగానున్నది. ప్రాగ్దేశీయుల తెల్ల నిట్లే యుండునని అందఱి కలయునంతమంది ఖైదీలనుమారు దని యుద్ధమంతన సంఘమునకు చుట సంతోషకరము. మొదట ఆటలమంది తురుష్కుల నిచ్చి ఆరువంకల బ్రిటిషు ఖైదీల విడపించుట కేర్పరుపబడినది. తరువాత ననేకమంది నిట్లు మార్పుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతము ఈజిప్టునుండి టర్కీకిభోవు స్తీమరు 600 ల మందినే పట్టగలదు. గనుక 600 ల మందినే మార్పుకొనుట కేర్పాటులు జరిగెను.

ప్రజలమందిరము.

మాదిసామగ్రి; ఓడలు తగ్గుదల.

ఇంగ్లాండు దేశమునుండి హిందూ, బర్మాదేశములకు బోవలయు మాది వస్తు సామగ్రిని వంటనే పంపించుట జరుగగలదా? యనియు రూ. 120 లక్షల విలువగల 20,000 బస్తాలొక్క బొంబాయి నగరమునకు బోవలయునను సంగతిగూర్చున్నదా? యనియు, ఈవ్యాపారమువలన దేశమునకుగల బాతి యాభివృద్ధి ప్రాముఖ్యత నాలోచించియైన వెంట వెంటనే దోనివస్తువుల పట్టిచేయు యేర్పాటులను జేసెదరా? యనియు సర్ విలియం లైల్సుగారు నావికాదళాధికారి యొక్క పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి జడిగను.

తామిసంగతుల నెఱుగుదుమనియు, ఆవస్తువుల వెంటనే పంపిచేయుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవనియు చెప్పటకు సంతసముగా నున్నది కాని ఈవస్తువుల వెంటవెంటనే పంపిచేయునటుల బాగ్రత్త పెట్టుటను గూర్చి ప్రస్తుతము నిర్ధారణగా చెప్పలేనందులకు చింతించుచున్నామనియు సర్ విలియం లైల్సుగారు తరువు చెప్పిరి.

చీనా రాష్ట్రము.

జర్మనుల కలంపులు.

ఆంగ్లేయుల నాకాదశపు ఏర్పాటులయెడ చీనా రాష్ట్ర మెన్నడు నసంతోషిని గనుపరచి యుండలేదు. మనయెడ నేలకో యాయసమృతము. ఈ యసంతోషికి గూఢ మగుకారణ ముండవలయును.

మన యంతగృహిక యుద్ధమాలమున కొలది వంది చీనావార సువుల బాయట నిజము. చీనావారు వస్తు వ్యాపార మొనర్చుచుండిరి. వీరు యవ్యా ఇంగ్లండు, ప్రాన్సు దేశముల కనేక మంది జులీల సంపుచుండిరి. ఈజులీలు మంచుగనులు మున్నగు వాటియందు పనిచేయుచున్నారు. చీనావారి మూలమున మన శత్రునగ్రమునకు యుద్ధపరికరములు చేరుచున్నవి. ఈపనులన్నియు వారిచే బుద్ధిపూర్వకముగ నొనర్పబడుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భమున కొందఱు చీనాదేశీయులనువుల బాసిన పొరపాటెవరిది? వీరి నప్తమునకు మన ముత్తరవాదులము గాము.

కనుక సంతగృహముల మూలమున నప్తమందిన జనుల కారణమున చీనావారు మనపై నలుగుట లేదు. అమెరికా దేశమువారు తమకు ప్రీయమిత్రులని చీనావారు భావించుచున్నారు. తమకు సహాయ మొనరించి కాపాడుదురని చీనావారు తలంచుచున్నారు. కనుక విల్సనుగారి మాట కడుగుదాటకుండ చరించిన అమెరికా వారు తమ యేక ప్రసన్నమగుదురు... ఒక పక్షమున జేసినగాని సంధిసంధయందు వోటు దొరకదు గావున ఏదియో యొకపక్ష మవలంబింపవలసినదని చీనావారికి గట్టిగ బోధింపబడియుండవలయును. యుద్ధానంతరమున జర్మనుల సహాయము లేనిది చీనారాష్ట్ర పారిశ్రామిక జీవనము వృద్ధిపొందనేరదు. కనుక అమెరికావారిపై ప్రేమకారణమున, చీనావారు జర్మనుల విడుచుట, చాల నదివేశము.-(ఫ్రాంకు ఫర్నెస్ జీటంగ్.

గత గురువారమునాడు బెర్లియా యొద్ద సుకడు ఆత్మ హత్య గావించుకొనెను. కలకత్తాలోని ఏలెను బెర్లికొపె నిలో యుద్యోగిగను జె.ఎ.వీ. వాస్ అనునాతడు బెర్లియా స్టేషనులో రైలునుండిదిగెను. ఇతనిచేతిలో తుపాకియుండెను. స్టేషను ఉద్యోగులను "రైలు లేదనిగూర్చి సమాచార ముడిగి యాతడు ముందునకు సాగెను. కొంతకాలమైనపిమ్మట తుపాకీవచ్చుడు వివరణ. నలుగురుపోయి చూచుసరికి వాడు చచ్చి పడియుండెను.-(లేవరు)

స్థానిక వార్తలు

విక్టోరియా జ్యూరీ కలెక్షన్లు ఇన్ స్టిట్యూటు:—ప్రతి స్థాపన సంఘమున సి.ఎ. ఇన్స్టిట్యూట్ వి.సి.ఎస్ గారు దొరతనము వారి సభ్యులకు విజయింపబడిరి.

దొరతనమువారి యుత్తరువు:—మూడువేలరూపాయల సత్తికమింపని బుణములలో దివాలా కేసులను విచారించుటకు రాజధానిలోనున్న మునసుకోర్టుల కన్నీటికి సగి కార మియబడినది.

తిరువళ్ళి క్లెరిక్ ప్రాసూలు:—ఈసంవత్సర ప్రధానోపాధ్యాయుడు మంగళరావుగారు తలచేసిరిగాని బ్రెన్సు కళాశాలకు చేరిన పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా తేలియచున్నది.

మదరాసు కన్వెన్షన్లు క్లబ్బు:—ప్రధానవాక్యీకరీడు ఈనెల 19వ తేదీ ౧౦.లకు పీఠియిచ్చుటలోని దక్షిణ ఇండియా వ్యాయామ సంఘమువారి యావరణమున జరుగును. క్లబ్బు ప్రెస్ బెంటు గాలిచినవారికి బహుమానముల నిచ్చును.

చెన్నపురి దొరతనమువారి ప్రకటన:—కూలీలకప్పు ప్రైయిటు సెలెక్షన్లులకు వెళ్లు ఇతరులందరకును ప్యాసుపోర్టు లుండవలయును. ప్యాసుపోర్టుల తేనెట్టియు, కూలీలు గానట్టి భారతీయుల నీదేశమున కాలు పెట్టనిచ్చునని లేదని ఆదారతనమువారు ప్రకటించిరి.

మొరీషసుటపా:—ఇదివరలో నీటపా 29వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంట 25 ని. లతో సమాప్తము చేయబడునని ప్రకటించ బడెను గాని 21వ తేదీ సాయంకాలము వరకు ఉత్తరములు గ్రహించ బడనని ప్రస్తుతము తెలియపర్చినది.

యాదవసంఘము:—చెన్నపురి యాదవసంఘసభ తిరువళ్ళి క్లెరిక్ నాగోజిరావుపిడిలో 5వ సంఖ్యగృహమున గత ఆదివారము సభ్యులైన 12-30 గంటలకు, యాదవ కులధర్మ ప్రచారణసంఘమువారి ధర్మముల విషయమును చర్చించుటకు సమావేశమయెను. రిటైర్డ్ స్టాఫ్ ముద్దు మత్తు స్వామిఅయ్యగారు రన్వత్తు నహించిరి. ధర్మకర్తలకు మొదట దెలిపినను వారు రాకపోవుటచే వారు రాకపోవుటకు కారణమును తెలుపుచు, తెక్కలు తనికీ చూడకుండుటకు కారణమును తెలుపవలసినదని యొక రిజల్యూషన్ నోటిసునిచ్చుట కా సభవారు తీర్మానించిరి. తిరిగి సభ రావోపు ఆదివారమునాడు జరుగును.

స్థానిక సంఘముల గెజెట్టు

మే 15 మంగళవారము.

ఎర్రేట్టు పికిన్ హామ రాజుగారు సెలవునుండి వచ్చుట తోడనే కృష్ణామండల జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగా వచ్చెదరు. బందారు నేంకటస్వామి తెట్టిగారు రాజామహేంద్రవారికాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. పార్వతిపురము సబుఅసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు వి. నారాయణమూర్తిగారికి నిండు జీతమువూడ మే 15 మొదలు సెలవినములు సెలవియ్యబడెను. ఆస్థానమున కృంగవరపుకోటసూపరవేజుర క. నూర్జనారాయణమూర్తిగారు నియమింపబడిరి.

రేంజరు సి. బాలయ్యనాయుడుగారు తిరిగి వారి పనిలోనికి రాబడిరి. రేంజరు వైద్యుడు ఆహమ్మదు సాహేబు బహద్దరుగారు దక్షిణకడపనుండి గంజాముండలమునకు పోరెట్టు ఆఫీసరుక్రింద ఎకస్త్రా అసిస్టెంటు కన్ సర్వేటరుగా నియమింపబడిరి. వారిస్థానమున బళ్ళపల్లి రేంజరు బ నాయుపిళ్ళి గారు వచ్చెదరు.

ఎకస్త్రా అసిస్టెంటు కన్ సర్వేటరుగా నున్న ఏ. హనుమంతరావు గారు చిత్తూరు మండలమునకు డిప్యూటీ ఆఫీసరుగారి క్రింద పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

బి. లక్ష్మీనారాయణ గారు 2½ మాసములు సెలవు దీసికొనుటచే వారి స్థానమున వి. రంగస్వామి అయ్యగారు విశాఖపట్టణమునకు నియమింపబడిరి.

బల్లారిమండల వైద్యాధికారి ఏ. శుభాగస్వామి ఫిల్లకు సెలవు ఇయ్యబడెను.

బందరు నాటిక ప్రాంతానాక సంఘము.

పోటీ పరీక్షలు.

బందరునుండి మా కొక రిట్లు వ్రాయుచున్నాము:—

ఆంధ్రనాటిక ప్రాంతానాక సంఘమువారు ఈసంవత్సరము రసపుత్రవిజయమును నాటకమును ప్రదర్శించించి పరిపాటి పొందింపబడిన సరస్వతీ విగ్రహమును, కొన్ని బంగారు పతకములను బహుమానముగ నీయ ప్రచురించియుండిరి. ఈపోటీకు మాబందరునుండు మూడు నాటికసమాజములు మాత్రము హాజరునవి. ఈ పోటీపరీక్షలు కడచిన డిశంబరు మాసములో జరిగినవి. అయినను వాని ఫలితములు మాత్రము శృద్ధిచేతముగా నుండలేదని వ్రాయుటకు కడు చింతాకరము గానున్నది. కార్యదర్శి పురాణం నూరిశాస్త్రి గారు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ఏర్పరచిన నియమములను అతిక్రమించినవియు వారు గావించిన చర్య సక్రమముగ లేదనియు నాటికపరీక్షలయిన వరుదినమునుండియు పట్టణములో వదంతికలిగినది. పిమ్మట కొన్ని దినములకు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కూడి నాలుగయిదురోజులు డిస్కూషన్ చేసిరి గాని పర్యవసానమేమియు లేనిట్లు కనబడెను. అయినను కార్యదర్శిగారు చేసిన కార్యము సరిగా లేదనియు, పరీక్షలు సరిగ జరుపవలయుననియు, అట్లు జరిపించెదననియు మాత్రము వాడుక కలిగినది. నూరిశాస్త్రి గారు మాత్రము సంఘమువారి చర్య లాగుండు లేదనియు, వారికి తాము బద్ధులుగాననియు, తాము జరిపించిన పరీక్షలు అట్లే యమోదవలయుననియు పట్టణములో కొంత మందితో చెప్పుచుండిరి. ఇంతియేగాక సరస్వతీవిగ్రహమును నాటికపరీక్షలో నెలపొందిన చేయినాటిక సమాజము వారి కిచ్చినది. పిమ్మట కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు సభ జరిపి పోటీపరీక్షలు సక్రమముగా లేనందున అవి చెల్లగూడదనియు సరస్వతీ విగ్రహమును సంఘమువారి పరము చేయవలసినదనియు తీర్మానించుకొనిరి. కాని అట్లు జరిగినట్లు కనబడెను. దక్షిణనాటిక సంఘమువారు విగ్రహమును తమ నాటికసమయములందు ప్రదర్శించుచున్నారు. సామాన్యముగ పరీక్షలో నెలపొందినవారి కిచ్చు బహుమానములు బహిరంగసభ చేసియో, లేక నాటికప్రదర్శనము గావించియో యెవరయిన తగు సెర్వ పు ను ఘ్య ల చే ని ప్పించుట ఆ చారమైయుండ, ఇట్లు హాస్యముగ విగ్రహమునుండుకొనుట అంత సమంజసముగ కానినందుట లేదు. ఇంతియేగాక పోటీపరీక్షలు సంఘమువారి పక్షమున జరిపినట్లెంచుకొనబడవని, కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తీర్మానించుకొనియుండ, పరీక్షాఫలితములను బహిరంగముగ నాటకాంతమున వెల్లడిచేసినను, విగ్రహమును గాని పతకములను గాని పైకొనుట బాగుగలేదు. పతకము లింకను ఇయ్యలేదు. బహుశః నూరిశాస్త్రి గారు స్వంతముగ చేయించి యిచ్చెదరేమో తెలియదు. విగ్రహమును ఒక సమాజమువారి కిచ్చినపుడు పతకములను పొందవలసిన యితరులమాట ఏమిటి? వారు సంఘమువారిమీద కోర్టులో దావా నేయవలయునా? విగ్రహమునకు క్రొత్తగ నేమియు ఖర్చు వెల్లడలసిన అవసరములేదు గనుక దానిని యిచ్చి వేసిన మిగిలిన వా రూ ర వుండవలసినదేనా? కార్య నిర్వాహక సంఘము నందు పట్టణము లోని సెర్వ పు ను ఘ్య లు న్నారు గదా? ఇట్టి ఆక్రమము జరుగుచుండ చూచి డిగ్రుండుట వ్యాయమేనా? తమ తీర్మానమును గట్టచేసి కొని కార్యదర్శి తాము వెల్లడిపరచిన పరీక్షాఫలితముల ప్రకారము మిగిలినవారికి గూడ పతకములను తమసంఘము పక్షమున నిన్నించెదరో లేక పోటీపరీక్షలు తిరిగి సక్రమముగ జరిపించెదరో? కనుగొనవలసియున్నది. దీనికి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు జవాబు నిచ్చుటకు బద్ధులయి యున్నారు. వెంటనే ప్రతికాముఖమున గాని లేక నేరువిధముగ గాని వారి యభిప్రాయమును వెల్లడించెదరు గాక.

సాంఘిక సేవా సమితి, వంకకోటము —సంఘాధ్యక్షులు, రావుబాపన్న గారి. కె. రామానూజాచారియరుగారు (1) రాత్రిపాఠశాలలను సెలవిచ్చుట (2) వైద్యశాలలకు పోయి కోరుట కు డ్రియముల ప్రాసెస్మెంటు, వారికి పుస్తకముల సెలవిచ్చుట (3) పరమస్రొతేని ఫలములయందును వారిల నిమిత్తమై ఆయా ఫలముల సుపర్యవించుట (4) భవముండిన యెడల, పేదల కుచితముగ చర్యల నిచ్చుట (5) ఉపన్యాసములు బోధనలు మున్నగు కార్యముల సంఘమువారివనరు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పురుషోత్తము యీ గ్రంథము చూచినచో వారంతట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. వెల రు 1-4-0

సరస్వతి సమాజులగు పులకర్త లక్ష్మీనరసమాంబగా 3వే వ్రాయబడిన స్మరములుగల మంగళహారతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండవలసినది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు ఆకర్షణము. వెల రు 0.8-0 లు ఇవి ప్రతి పుస్తక మెత్తులోను దొరకును.

ప్ర. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి పి. చెయి. రుచిహాస్. కాకినాడ.

వాతావరణ సితి

1917 సం॥ మే 17-వ తేదీ గురువారము.

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
	తొలి	తొలి	కడచిన 24 గంటలలో	ర మే
బందరు	72.2	72.2	0.08	1.06
గుంటూరు	92.6	78.8	1.20	1.80
నెల్లూరు	96.4	75.1	0.04	0.68
చంద్రాపురము	91.6	77.8	...	1.03
కడప	91.1	76.6	...	1.00
నాగపట్టణము	90.1	79.9	...	1.56
కొలంబూ	88.7	72.9	...	16.17
తిరువనంతపురము	89.0	75.7	...	7.61
కొచ్చికోట	91.7	78.9	...	8.72
కర్ణికోట	89.8	76.6	...	7.04
మంగళూరు	92.0	77.6	...	2.74
బొంబాయి	90.2	76.5	...	0.06
హైదరాబాదు	92.8	67.4	1.28	1.40
అనంతపురము	98.8	70.0	0.85	1.39
బళ్లారి	95.3	70.6	0.03	1.70
కర్నూలు	99.9	73.4	0.46	1.28
కడప	99.0	71.3	1.75	1.18
తెనుగునూరు	91.0	65.8	0.02	3.30
కొడైకానూరు	69.4	50.8	0.01	7.59
ఉదకమండలము	70.8	50.4	...	7.07
కోయంబత్తూరు	98.3	71.8	...	2.99
వెల్లూరు	98.6	76.5	...	2.58
సేలము	100.3	77.1	...	4.82
తిరుచనాపల్లి	99.9	78.7	...	3.34
పుదుకోట	97.5	78.4	...	2.61
మధుర	99.3	78.2	...	4.00
తిరువల్వేరి	3.92

పశ్చిమతీరమునందును, సింహళమునందును, బంగారా భాతపు తూర్పుభాగమునందును వాయుభారము తగ్గినది. రాజధానియందు వాయుభారము పలుపలు విధములగు నున్నది. గాలి సాధారణ నేగముతో వీరుచున్నది. అనేకస్థలమునందు వాయువునందు చలనము లేదని తెలియవచ్చినది. ఇందుమించుగా రాజధానియంతటను మధ్యమోష్ణమునందు ముప్పులేదు. ముప్పు అన్నచోట తక్కువగా నేయున్నది. ఉత్తరభాగమునందు మధ్యమోష్ణము చాల తక్కువగా నున్నది. నిక్షిప్తదినము సేలము నందు 100 (ఫా) డిగ్రీలయ్యున్నందున. హైదరాబాదునందు సాధారణస్థితికంటె అధికస్థితిగము 11 డిగ్రీలు, అతిస్థితిగము 13½ డిగ్రీలును తక్కువ నుండెను. వాయువునందు వాస్తవ ఎక్కువగా నే కలదు. రాజధాని ఉత్తరభాగమునందు అధికముగా వర్షము కురిసెను. కాకినాడ ప్రాంతం నన ఇందు మించుగా ఆరంగుళముల వర్షము కురిసినది. కడప యందు 1½ అంగుళమున, బందరు బళ్లారి నెల్లూరులందు అంగుళమునకు తక్కువగాను వర్షము కురిసెను.

జి.ఎల్. జోన్నపు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

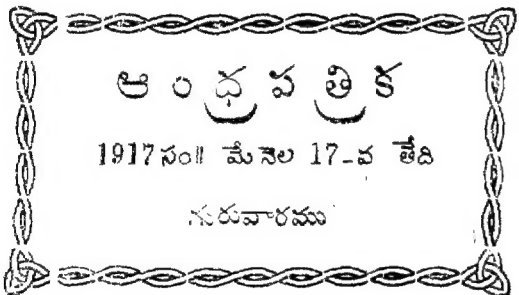
చందాదారులకు మనవి.

సంవత్సరాది సంచికలు సిద్ధమయి చాల దినము లయినది. అయినను పోస్టాఫీసు వారివలన కొన్ని అసందర్భములు కలిగినందున పోస్టులో పంపుట నిలకను మొదలు పెట్టలేదు. సిద్ధమయి యున్న పుస్తకములను మేము త్వరలోనే పోస్టు చేయుదుము కావున తొందరపడి చందాదారులు సంచికలు పంపలేదని వ్రాయకుండ ప్రార్థితులు. ఇదివరకు వ్రాసియుండిన వారును దీనిని గమనింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

సమకాలిని కవిప్రాసములు	2
ఆంధ్రోద్యమము - మాధవరావు గారు, గోవావర్ణిణిలో ప్రైవేట్	3
సన్మన్యైతులసభ	4
విద్యార్థులు - రాజకీయ విషయములు, పాస్ మెంటుసభ	5
స్థానికవాస్తవము	6
ప్రధానవాస్తవము	7
జాతీయ మహాసభా స్థాపితోపసంఘము - ఆంధ్రదేశము	8-9
వాస్తవము - వ్యాఖ్యలు	10
విశేష చరిత్రవాస్తవము	11-12
మధ్యమకాలములు	13
ఇంగ్లీషు చరిత్రవాస్తవము	
ఆంధ్రదేశవాస్తవము	

జాతీయ మహాసభా స్థాపితోప సంఘము - ఆంధ్ర దేశము.

దేశమునందు రాజకీయాందోళనమును బల తరముగ జేయుటకై సకల రాష్ట్రములందును జాతీయ మహాసభకు స్థిరసంఘములు స్థాపితము లైగవి. జాతీయ సంఘములను స్థాపించుటకు గల కారణము జాతీయ మహాసభాదర్శములను దేశ మునందు బలముగా వ్యాపింపజేయుట మైయున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు జాతీయ మహాసభ కోశ యువసంఘము గలదు. చెన్నపురి రాష్ట్రము నందు జాతీయ మహాసభాదర్శముల నామోదిం చెడి రాజకీయసభ లన్నియును నియమసంఘము లకు శాఖాసంఘములుగ నుండవలయును. జాతీయ మహాసభాదర్శముల నామోదిం చెడి మండల సంఘము లన్నియును దీనికుపసంఘములుగ నేర్పడినవి. చెన్నపురి రాష్ట్రోపసంఘము చెన్నపురి యందు గలదు. ఆ యువసంఘము తెలుగుదేశము నందు రాజకీయాందోళనమును వ్యాపింప జేయుట కొరవరించును జేసినవని విశేషములేదు. కారణము చెన్నపురి ఆంధ్రదేశమునకు దూరస్థముగ నుండుట యందు నందుగల సభ్యులలో విశేష భాగము ఆంధ్ర దేశోద్యమచరములందు ప్రమేయమును గల్గించు కొన కుండుటయై యున్నది. ఆంధ్రోద్యమ చారిత్రకమైన తరువాత నిస్థితియంతయును మారి యిది. ఆంధ్రసభా స్థాపితోపసంఘము సంగార

కార్యదర్శులను నియమించి ప్రజలయందు రా జ్యాంగ పరిజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు పాటు పడుచున్నది. జాతీయమహాసభయొక్క ఉపసం ఘమున కీ విధముగ చని జేయువా రెవరును లేరు. ఏ యుద్దేశముతో సభలు సంఘములు సమాజ ములు స్థాపితమైనవో ఆ యుద్దేశములు నెరవేరి నపుడు సభలవలన ప్రయోజనము లేదు. ఆంధ్ర దేశమునందు జాతీయసభకు ప్రత్యేకోపసంఘ మును స్థాపించుట యవసర మని ఆంధ్ర సభయందు తీర్మానింపబడినది. ఆ తీర్మానమును విమర్శించి అభి ప్రాయమును తెలుపవలయు నని అజ్ఞులభారతీయ మహాసభా స్థాపితోపసంఘము చెన్నపురి రాష్ట్రము నందలి జాతీయ సభోపసంఘమునకు వ్రాసి నది. చెన్నపురి యందలి ఉపసంఘమునకు ఆంధ్ర దేశమునందు ప్రత్యేకోపసంఘమును స్థాపించుట సమ్మతము గాదు. అదివనాయకులందరును క్రతి కూలముగ నున్నారు. ఆంధ్రమహాసభలు జరుగుట ప్రారంభమైన తరువాతను చెన్నపురి యందలి స్థాపితోపసంఘమునందు దాంధ్రుల కభిమానము తగ్గినది. కాలక్రమమున నింకను తగ్గుటసహజము. జాతీయ మహాసభాదర్శములను వ్యాపింపజేయుట కే యువసంఘసంఘము పాటుపడుచున్నదో ఆ యువసంఘమే ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకోప సంఘముగ నుండుటకు దగియున్నది. చెన్నపురి యందలి ఉపసంఘము ఆంధ్రుల ప్రత్యేకాశయ ములకు ప్రతిఘటించినది. నెల్లూరునందు రాష్ట్రీయసభ గూడినపుడు విషయవిషయసభయందు ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును ద్రవిడసభ్యులు నిరా కరించిరి. చెన్నపురియందలి ఉపసంఘము వలన నాంధ్రదేశమునకు లాభము లేకపోవుటయే కాకను నష్టము సయితము గలుగుచున్నది. దీనిని గ్రహించి అజ్ఞుల భారతీయోపసంఘమునందు ఆంధ్రదేశమునందు ప్రత్యేకోపసంఘ స్థాపనము ప్రయోజనకర మని నిర్ణయింపబడినది. ఆ నిర్ణయము రాగల జాతీయమహాసభా సమావేశ మునందు దామోదితము గాగలదు. అపుడు ఆంధ్ర దేశమునందు 1. ఆంధ్రమహాసభా స్థాపితోప సంఘము, 2. అజ్ఞుల భారత జాతీయ సభాస్థాపితోప సంఘము రెండు ఉపసంఘము లేర్పడును. ఈ యువసంఘములు నిర్వహింపవలసిన కార్య ములందు భేదములేదు. దేశమునందు 1. రాజకీయ పరిజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుట 2. జాతీయ మహాసభాదర్శములను వ్యాపింప జేయుట 3. జాతీయ మహాసభకు ద్రవ్యసహాయముచేయుట 4. జాతీయమహాసభ వాక్యమును జేయుట మొదలగు కార్యములను నిర్వహింపవలయును. ఆంధ్ర దేశమునందు రెండు ఉపసంఘము లుండిన రాష్ట్రీయ సభను సయితము ప్రత్యేకముగ జరుప వలసిన యవసర మేర్పడును. రెండు ఉపసంఘములందును చేరిక సభ్యులందు భేద ముండదు. ఒకేకేసిన జేయుటకు రెండు ఉపసంఘము లుండుట అవసరము. ప్రజలకు ఆంధ్రమహాసభ యందు గల యుత్సాహము రాష్ట్రీయసభయందు లేదు. రెండు ఉపసంఘములందును సభ్యత్వ మును గ్రహించి పోషింపవలసినవారు సమాను లైనపుడు రెండు ఉపసంఘములవలన ప్రయోజన ముండదు. జాతీయమహాసభోపసంఘము పేరున కున్నను పని జరుగుటకు ఏ లుండదు. రెండు సభలను ఉపసంఘ మొకటియై ఏర్పడినపుడు జాతీయ మహాసభకును నాంధ్ర మహాసభకును మధ్య భుముద్వారా పాశబంధ మున్నది. ఆంధ్రోద్యమ చారిత్రములను జాతీయమహాసభకు చెల్లుటకు ద్రావిడసభాదర్శుల సహాయవసరము లేకుండును. ఈ ప్రత్యేక సంబంధము వలనను జాతీయమహా

సభకును నాంధ్రమహాసభకును బలముగలుగును. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రతిపాదనమును జాతీయమహాసభ యందు ప్రతిపాదించుటకు సాధ్యమేర్పడును. కేవలము పూర్వవాసనను నమ్మి రెండు ప్రత్యేకోపసంఘము లుండవలయునని కోరుటవలనను ప్రయోజనముగలుగదు. ఇందలి గూఢోపములను విమర్శించి నెల్లూరునందు గూడిన ఆంధ్రమహాసభా స్థాపితోపసంఘమునందు దీక్షించి ప్రతిపాదనమును అయిదవ ఆంధ్రమహా సభయందు క్రతిపాదించు నట్లు నిర్ణయింపబడినది

“జాతీయమహాసభ స్థాపితోప సంఘమువారు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు కమిటీని ఇచ్చుటకు చేసిన తీర్మానము - ఇదివరలో ఆ తీర్మానించిన కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించిన విధముగ తెలుగుజిల్లాలు 11 తిరి ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సర్కిల్స్ పాఠశాలయ్యవని కాంగ్రెసువారు తీర్మానించినయెడల ఆంద్రోపహాసభ కాంగ్రెసువట్టులవలననుండి రాష్ట్రీయసభగా మారవలయునని ఈ సభాసభ్యులు ప్రాయము.”

ఆంధ్రమహాసభలందరును నీ విషయమును గాగుగ విమర్శించి రాగల మహాసభయందు దేశగ్రీ వముగ ప్రతిపాదనము నామోదింపబడు ఆంధ్రోద్యమప్రాప్తికి సాధనంబై యున్నది. ఇంతవరకును గల సంబంధవ్యామోహమును లాభమును విడుచుట నాయకులకు ముస్తరంబుగ నుండ వచ్చును. కాని విడినట్టియు విడనున్నట్టియు సంబంధ వ్యామోహమువలన నేమియును ప్రయోజనము గలుగదు. ఆంధ్రమహాసభాస్థాపనము సంబంధమును కొంత విడదీసినది. జాతీయమహా సభోపసంఘము సంబంధమును సంపూర్ణముగ విడదీయును. విడిన సంబంధమును ముడిపెట్టుట వలన నేమియును ప్రయోజనము గలుగదు. ఆంధ్ర మండలములకును చెన్నపురి రాష్ట్రమునకును గల సంబంధము విడనంత వరకును నాంధ్ర మండల ములు చెన్నపురియందలి ఉపసంఘముతో సంబంధమును వదలుకొనుట యవివేక మనియును నశాస్త్రీయమనియును కొందరు తలచుచున్నారు. కాని ఇది అశాస్త్రీయము గాని అవివేకము గాని కాదు. బీహారురాష్ట్రము పూర్వము వంగరాష్ట్రమునందు చేరియుండిన కాలమునందు సయిత మాప్రాంతములకు ప్రత్యేకోపసంఘ ముండెడిది. మొదలు జాతీయ సభోపసంఘ మేర్పడినది. అనంతరము ప్రత్యేక రాష్ట్ర మేర్పడినది. బీహారునందు దవలంబితమైన ధర్మ మాంధ్ర దేశమునందు దవలంబితమగుట శాస్త్రీయము గాని యశాస్త్రీయము గాదు. ప్రజలయందు రాజ్యాంగ విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుట వివేకముగాని కేవలము పేరునకై పెరుగులాడుట వివేకము గాదు. ఆంధ్ర దేశమునందు రాజ్యాంగ విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుట కాంధ్రమహాసభ ప్రధానాంగ ముగ నున్నది. దాని ప్రయోజనమును వ్యాపింప జేయుట ధర్మము గాని వేరొక యుపసంఘమును స్థాపించుట వివేకము గాదు. ఉపసంఘములు రెండేర్పడుట వలనను ప్రయత్నములందు ద్వైధీ భావ మేర్పడును. ఈ ద్వైధీభావమును తొలగించి ప్రయత్నములను కేంద్రీకృతము చేయుటకును నొక యుపసంఘమే సాధనము. ఆ యుపసంఘ మాంధ్రమహాసభోపసంఘము కావలయును గాని వేరొక యుపసంఘము గాజాలదు. ఆంధ్రుల యాదర్శప్రాప్తికిని ప్రజలయందు రాజ్యాంగపరి జ్ఞానవ్యాపకమునకును కార్యనిర్వహణసాధనమున కును భావైక్యమునకును ఉపసంఘములు రెండు గాకను నొకటియే యుండును యుక్తము. ఆ యుపసంఘ మాంధ్రసభా స్థాపితోపసంఘమై యుండ వలయును.

పంచగౌడ పంచద్రావిడ సంఘమునకు చేరిన వివిధకాఖలు
బ్రాహ్మణ మహాసమావేశము ధిస్తీపురమున జరుగును. తత్సమ
యమున బ్రాహ్మణసంఘాధ్యక్షులను గూర్చిన ముఖ్యప్రశ్నలు
చర్చించబడును. వివిధరాష్ట్ర ప్రతినిధులు రావలెనని, కాశీ
నండి, సహాయ భర్తృసభ కార్యదర్శుని వ్రాసిరి. ఆ సభకు
రాగా శరణేఖశేఖర రాణ్నిబుగ్గడయ్యగారు రహస్యమున హాజరు.

బిరోపామహానంగాముము

పార్లమెంటువారు జనరలు స్ట్రెట్సుగారికి విండోనగించుట

విద్యా సంయోగ మంత్రి వర్గము-కార్మిక ప్రతినిధులు

భావి ప్రజాసామ్యమునుగూర్చి స్ట్రెట్సు గారు ప్రసంగించుట

(రైతురు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

చక్రవర్తిగారి సందేశము.

లండను, మే 15:— చక్రవర్తిగారు సమీపమేకులై లివరువులులోనున్న ఆయుధసామగ్రిపనులను, వాకానిర్వాణ కాలలను నేను సందర్శించిరి. వీరిని అచటి వారందరూ అధికార తాహముతో సన్మానించిరి.

నియోజన సంస్కరణము.

లండను, మే 15:— నియోజన సంస్కరణ చర్యలలో ఉపన్యాసము చేసిన సిఫార్సులన్నిటిని చేర్చుచు కామన్సు సభలో లాంఛనగా నొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. నియోజన లగు స్త్రీలు 30 ఏండ్ల ప్రాయము గలవారగు నుండవలయునని చట్టమునందు విధింపబడినది.

మెయిలుతపాలు పోవుట.

లండను, మే 15:— ఏప్రిలు 27, 28, 29 తేదీలను ఈ జిప్సీలొనున్న వైద్యములకు పంపుటకు కొన్ని ఉత్తరములు లండను నగరమునకు చేరినవి. ఆస్ట్రేలియా, ఇండియా, ప్రాంతీయములు ఈజిప్టు, మాట్లా, జిబ్రాల్టరులనుండి బంగారుకాడ చేరినవి. కాని ఇవన్నియు అంతర్జాతీయ పాలయినవి పోవుచున్న జనరలు ప్రచురము చేసెను. ఏతేవీని మునిగిపోయినదియు తెలియలేదు. ఆస్ట్రేలియా మున్నగు దేశములనుండివచ్చిన ఉత్తరము లేవియు నట్టచోలేదు.

రాజుగారు లివర్పూలుకు పోవుట

లండను, మే 15:— లివర్పూలు నగరపు ఇంజనీరగు బ్రోకెగాది, యుద్ధసామగ్రిపనుల సేవ్వచినందులకు అభినందించుచు, క్రొత్తదిల్లినిర్మాణమునందున నాతడు చేసిన పనులను సంతోషముగ భావక ముంచుకొంటిమని రాజుగారు చెప్పిరి.

జనరలు స్ట్రెట్సుగారికి

పార్లమెంటువారు విండోనగించుట.

లండను, మే 15:— ప్రభువుల సభాపండితులకు పార్లమెంటువారు స్ట్రెట్సుగారి ఆహ్వానముచేసిరి. వైకొంటుక్రొంచి గారు అగ్రాసవాధిపత్యమును వహించిరి. ఆ సభయందు జనరలు స్ట్రెట్సుగారి విధమున నుపన్యసించిరి:—

విరోధా యుద్ధభూమియందున్న ప్లేటా భూమి ఎట్టి ప్రభుత్వములోనైనను గలుగలేదు. మనకు ప్రపంచమంతటి తోడను గల సంబంధమును వదిలిపోయియెడల, మన ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వము ప్రయోజనకారి యగును. జర్మనీదేశము దీనిని సాధించుటకు యత్నములు చేసి నది. ఇంక కొంత కాలమునకు సామ్రాజ్యము భయాక్రాంతి చగురు, గాని విరోధాదేశమున కావల నెట్లయెడలను శత్రునాశముకావలెను బడెను. ఇప్పుడు దైవకళమున, సామ్రాజ్యపు సమస్యల నిర్ణయించుటకు దగిన యవకాశము కలిగినది. తగిన యేర్పాటులు చేయునప్పుడు మధ్య విరోధాదేశవిషయముగ నేగాక బ్రిటిషు సామ్రాజ్య విషయములనుగూడ మరచిపోరాదని మీరు నుడిచిరి. ఆంగ్లసామ్రాజ్య మెట్టిలాభమును కోరకయే పోరాడవలెనని నాయుద్దేశ్యము కాదనిది.

మనము భౌతికలాభముకొరకుగాని, దేశముల నాస్తింపుటకు గాని యుద్ధము చేయుచుండుట లేదు. మనము భావిరక్షణము కొరకు పోరు చున్నాము. సామ్రాజ్యము లోని కాబ్యాంక సంస్కరణముల నెట్లు జరుపవలెనని కష్టమగు సమస్యను యింక ను నిర్ణయింపవలెను. మన సామ్రాజ్యము జర్మను సామ్రాజ్యముకంటే లేదు. చాలకరకు, అధికారమునకు, స్వాతంత్ర్యమునకు గల ప్రజాసామ్యము

తము లగు దేశములు మన సామ్రాజ్యముననున్నవి. అందుచే దాని భావిపరిపాలనపద్ధతి యొక క్రొత్తసమస్య ప్రాయము కర్తవ్యపద్ధతి సరిగ పనిచేయను. మరియు, సామ్రాజ్యమునందలి దేశముల కన్నిటికి నొకవిధమగు పరిపాలనావిధాన ముండవలెనని మేము నిర్ధారణపరుపలేదు. వంశపరంపరగా మనకు వచ్చుచున్న స్వాతంత్ర్యమును, స్వపరిపాలనమును ఇప్పుడు మన సుపకరించును. మనము ముఖ్యముగ రెండు విషయముల కాధారము గలజానుకొనవలయును. అందు మొదటిది వంశపారంపర్యమునకు వచ్చు రాజాధికారము. ఈ దేశమును ప్రజాస్వామ్యాధికారము గలదానినిగ జేయ వీలులేదు. ఇట్టి ప్రజాస్వామ్యము గల దేశములతో సమముగ నుండునట్లు మన సామ్రాజ్యమును సంస్కరించు జాలము. ఎందునట్ల ననగా, మనము ఇచ్చటనే గాక, సామ్రాజ్యమునం వంతటను ఒక అధ్యక్షుని ఏర్పరచుకొనవలెను. హిందూదేశములోను, అధినిదేశములలోను, ఇచ్చటను మిగుల కనెమగు సమస్యలు బయలుపడెడు చున్నవి. వంశపారంపర్యముగవచ్చు ప్రజాస్వామ్యమును పోలిన రాజత్వము మనకు గలను. మన రాజులు విరోధాదేశ రాజస్త్రీలను వివాహము చేసికొనుట మాని అధినిదేశములలోని స్త్రీలను వివాహము చేసికొనిన యెడల, నేమియు నాశ్చర్యకరముగ నుండదు.

సామ్రాజ్య సంఘములు మిగుల జనుప్రదములు కాజావని చెప్పి, సామ్రాజ్యమునందలి పరిపాలకులను ప్రతికర్షకమును సమావేశముచేసి యొకపద్ధతి ననుసరించి పరిపాలించుట మంచిది. రాజ్యకార్యసాధనోపాయములు సామ్రాజ్యమున కానరావనియు, అందుచే మన విదేశ పద్ధతి నిర్ణయమున మనము వానిపై నాధారపడకపోవుట లాభకరము ఎవ్వరును సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభవారి స్వామ్యమును గూర్చి వివాదములు చేయరు. వంశపారంపర్యము గ వచ్చు రాజత్వమును, కార్యతంత్రముల నడపు సామన్యసభయును యదండర్భములని చెప్పవచ్చును. కాని యీ యూహతో నే నేకీభవించను. మన సాంప్రదాయములయెడల మనకు గౌరవమున్నయెడల, మనము మానవచరిత్రమును ఇంకను అభివృద్ధి కొందింపయత్నింపవలెను. ఈ సమరమున ఈలాభము మనకు చేకూరునో, లేక మరల ప్రపంచము యుద్ధములో మునిగిపోవునో యను విషయము మన ప్రవర్తనమువూడనే ఆధారపడి యున్నది. మనకు తగిన దూరదృష్టి యున్నయెడల, యుద్ధము లేకనే యిట్టి లాభము మనకు చేకూరునని తెలియును.— అని స్ట్రెట్సుగారు నుడిచిరి.

ప్రాస్తు

పరమవారి ప్రకటనము.

లండను, మే 15:— పరమవారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.— అనేకస్థలములందు ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. నిన్నటి యుద్ధములందు శత్రువులకు అపారనష్టములు కలిగినట్లు నిశ్చయింపబడినది.

నాలుగుసారులు ప్రబలముగ తలపడి

శత్రువులోడుట.

లండను, మే 16:— ఫీజుమాన్లు సర్వోద్ధము చేసుగు గార్నిట్లు నడుపుచున్నారు:— ఇటీవల జరిగిన సంగతులను బట్టిగాడ నేటికిదయమున శత్రువులు అతినిబ్బరముగ 4 మారులు ప్రతియుద్ధము నేను ప్రయత్నించినట్లు కానించుచున్నది. అమోఘములగు దారుణ ఫిరంగులతో మా సేనలను బుల్లికోర్చునుండి వెడలగొట్టుటకు యత్నించిరి. బుల్లికోర్చు గ్రామమునకు తూర్పు ముఖముండున్న హిందెవర్గగారి పంక్తి ప్రదేశముండున్న మా సేనలను గూడ పారదోలుటకు వీరు జూహించుచున్నారు. మొదటి యుద్ధమందు శత్రువులు సామ్రాజిక

ముగ హిందెవర్గగారి పంక్తికిదక్షిణము మా కందకము లలో చొరబడిరి. కాని ఉత్తరక్షణమున మా సైనికులు ప్రతియుద్ధము సలిపి వీరిని కందకము నుండి వెడలగొట్టి 250 మందిని హతులుగను, తూతగోత్రులుగను జేసిరి. వామపార్శ్వముందు కూడ శత్రువులు ఏక కాలముందు తలపడ మా శత్రుత్వ దళములు శత్రువులను ఏక కాలముందు పాగ దోలినవి. బుల్లికోర్చుకు ఈ శాస్త్రము నలుమూలలకు యుద్ధ మందు శత్రువులు పరాజితులైరి. మూల మూడవ శత్రువులు దక్షిణదిశనుండియు, ఆగ్నేయ భాగము నుండియు మా సేనల ముట్టడించిరి. గ్రామమును నుండియు మూల నున్న మా సైనిక పంతులను 100 గ పడ మర వెనుకకు నెట్టిరి. శత్రువుల కచ్చిత నష్టములముల వరకు కలిగినవి. ఫిరంగులపోరు అతిదారుణముగ జరిగినది. సార్వత్రిక పద్ధతెండు శత్రువిమానములను నేలగూల్చితిమి. మరియుక దాని పద్ధతెండు పారదోలితిమి. మావిమానములు రెండు కానించుచున్నవి.

యూష్య

రషియాలో సంయుక్తప్రభుత్వము.

వెట్టాగ్రాడు, మే 15:— ఈదిగువ నున్న గారింబడిన మరతుల ప్రకారము కార్మికుల యొక్కయు సలయొక్కయు ప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి తరఫున వారి పరిపాలనయందు జోక్యము కలుగజేసు తలపడుచున్నారు. ప్రతిదేశమువారును తమ తమ యోజనావిధానములను ముఖ్యముగా స్వచ్ఛమగు నిర్ణయించుకొనుపద్ధతిని, వివిధ మయిన రాజ్యకాంక్షగాని, ధనపరాధ స్వీకరణము గాని లేకుండ వీలైనంత త్వరలో సుధి సమకూర్చుటకు గన విదేశ పద్ధతిని అవలంబించవలెను. సైనికులందరు ప్రజాప్రత్యక్షనామ లుగ నుండవలెను. రషియాదేశ స్వాతంత్ర్యసంరక్షణమును రషియాదేశము యొక్క యుద్ధవైద్యమును గూడ నిజమున వలెను.

జర్మను ఆస్ట్రీయా సాంఘికవాదులకు విజృంభింపి రషియాదేశపు వర్తమాన నిరాధార నిర్ణయించి జర్మను ఆస్ట్రీయావారతనములవారు భావికాలమున రషియాను అణగద్రొమ్ము నుదేశముతో ప్రస్తుతము ఆంగ్లపరామర్శముల వారిపై విశేష వైద్యములను కేంద్రీకృతము చేయునట్లు వీరు వలెనని జర్మని, ఆస్ట్రీయా, సాంఘికవాదులను, రషియాలోనున్న కార్మిక సైనికుల ప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వేడుకొనుచున్నారు.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను, మే 15:— ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— టాలీనో, సముద్రము మధ్య ఫిరంగులయుద్ధము దిట్టముగ జరిగినది. మాంటుకొక్కోరినాలకు తూర్పుముఖముండున్న కొండలయందును, వెరోబిజ్జావద్దను మిట్టజేసికొంచెము ముందుకేగితిమి. కారోస్ ప్రాంతముందు ఉత్తముఖముండుకూడ ఒకేకాలముందు ముందుకు సాగితిమి. దా సాకా మెయిటికి తూర్పుననున్న కొన్ని పంతులుగూడ మావశమైన కొంతమంది శత్రువులను కూడ బంపిలుగ జేసితిమి. శత్రుశిబిరములపై 200 వందల గుండ్లను ప్రయోగించితిమి. గోరిజియోకు తూర్పుభాగముండున్న సరఫరా పంతులపైకూడ గుండ్లను ప్రయోగించితిమి.

బాల్కను

మెసిడోనియా రంగము.

లండను, మే 15:— మెసిడోనియాలో నున్న గ్రామ వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— బ్లానీయాలోనున్న పగారు వెనుజులు వైద్యములుకలిసి హద్దిబారెమాకు తరభాగముండున్న క్రింది ప్రదేశములను కొంతమంది శత్రువులను వశపరుచుకొనినవి. ఇవ్వోటునను, సకాడినిజెక్, డోబ్రా బోల్జిజిక్లను శత్రువులు వ్యధముగ ప్రతియుద్ధము సలిపిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల సంగ్రామాద్దేశములు.

లండను, మే 15:— తెలిసిన వాయువాద లిట్టెగ్రాఫు టించుచున్నవి:— రిచిస్ట్రాలో జరిగిన ప్రశ్నితరముల సందర్భమున జర్మనుల యుద్ధకార్యక్రమమును, సమర్థదేశములను తెలియజేయుటకుగాన దేశమున కెట్టి ప్రయోజనమును గలుగజగన వానిని తెలియజేయు నీలైనదని జర్మను ప్రధానమంత్రి గారు నడిచిరి.

సింహ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధతంత్రవార్త

సెప్టెంబరు 16:— ఈ క్రింది తంత్రవార్తను ఇండియా కార్యదర్శిగారు 16-వ తేదీన రాజప్రతినిధిగారికి పంపిరి:—

ఆంగ్ల సేనలు ఆర్రాము తూర్పుభాగమును మరల యుద్ధము ప్రారంభించినవి. గత మాసమునందును భూరము యుద్ధము జరుగుచున్న రోజుగ్రామము ఆంగ్ల సేనల వశమైనది. హిందెకోబర్గ్ గారి పంక్తికి సంబంధించునట్టియు యుద్ధములు కడు ఘనోద్ధేయముతో అకుంత విక్రమముతో సంఘీండు కొనుచున్నట్టియు బుల్లీకోట్లను చాలవరకు బ్రిటీషువారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. పరాసువైద్యములు క్రాగ్నీకి తూర్పున సాగుచున్నవి.

రణరంగముందు మిత్రమండలివారు తామే స్వయముగ యుద్ధములో కూడుకొనిన యుద్ధములను జేయుచున్నారు. కర్ణి ముఖమును చాలదూరమునకు విజృంభించి జాగ్రత్తతో మందుగనే తయారగుచు బ్రిటీషు వైద్యములు పోరునలుపుచున్నవి. యుద్ధములే మధ్యకాలముందు విస్తారముగ తమ పంక్తులను బలపరుచుకొనుటకు విస్తారముగ సాగుచున్న కేంద్రీకృతము జేయుచున్నారు. జర్మనులు పెద్ద యజ్ఞమున మేమియు ప్రయత్నించుటలేదు. కాని కోల్పోయిన స్థానములను మరల స్వాధీనము జేసికొనుటకు బలరచ్యమైన ప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. తమ స్థానములను సంఘీండుకొనుటలో జర్మనులు స్థానిక ప్రతిముద్ధములను విస్తారముగ నొనర్చి అపార నష్టముల పాలైరి. రణరంగముందు మేములి దారుణముగ కిరం గులతో పోరినపుడుకూడ జర్మనుల కిట్టి నష్టములు కలుగలేదు.

సుఖముగ మొదటి పంక్తిని నిలబెట్టుకొను ప్రయత్నములను జర్మనులు విసర్జింపవలసి వచ్చినది. శత్రువులు తమ సంకల్పము ప్రకారమే మిత్రమండలివారితో నిష్పక్షగ పోరునకు సమకట్టిరి.

ఇటలీ, రషియాదళములు డెట్టి విశేషము లేవు.

దొయిరాకోనలోనికా రంగముందు వైద్యులమూలక మాడుమైళ్లవరకు శత్రువులు బ్రిటీషు వైద్యములను ముట్టడించిరి. కావలిదళములోనికి నొరుగుకొని వచ్చిరి. కాని తీక్షణమే వెడలగట్టుబడిరి.

వరదారునదికి పడమరనున్న ఒక ప్రదేశమును పరాసు వారు తమ స్వాధీనము జేసికొనిరి.

మెసపొటేమియాలో నున్న రషియాదేశపు వైద్యములు తురుష్కవైద్యుల దాడి కాగలేక పరాలనని వామపార్శ్వమునకు పారిపోయినవి.

బ్రిటీషు నౌకాదళములు జీబ్రాల్టర్ కిరం గులతో కాల్చినవి.

నౌకావిమానములు నౌకాదళముతోకూడి ఉద్ధరచరణ సముద్రమున ఒక జర్మనువిమానమును (కెపియన్) నాశము జేసినవి.

భూవైద్య నౌకాదళాధికార విషయములపట్ల ఆంగ్ల తృప్తి ప్రసంగమున రషియాయుద్ధముల గూచికాపుగారు తమ ఉద్వేగకరమైన వదలకొనిరి.

రణముఖముందు సమావేశమైన ప్రతినిధులు రషియా పరివర్తనమును గురించి మిత్రమండలివారి ప్రతిప్రాయమును రషియా విశేషమునందుల ఎం. మిలిక్ కాపుగారి నడిగినపుడు ఆయన ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:— “మిత్రమండలివారు ప్రప్రథమమున సంతసిందిరి. కాని వైద్యములందు క్రిమియే నశించినదలచు చాల ఫలించిరి. సుధి ప్రయత్నములు కూడ సఫలముగ నేమోయని భీతిచెందుచున్నాను. రషియాలో ఒకరు కూడ ప్రత్యేకసంధి కావలసిన సేవ దృఢముగ జెప్పుగలను.”

సాంఘికవాదియు, న్యాయాధికారియునగు కేక్స్-గార్లీయు నుడివెరి:—రషియా రణముఖమునదాని నెలటను కని విని యెరుంగును. ప్రతివోటు సాధారణముగ మిత్రమండలి వారి రంగమే పరిణమించుచున్నది.

అదృష్టమును యంత్రము:—కొలంబియ విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి విల్లియము సి. రెగెక్స్-గార్లీ యనువాతావేదికను చిత్రమైన యంత్రమునకొనుగొనెను. ఈ యంత్రము నాణ్యముల పరిమాణమును ఎత్తునుబట్టి వానిని నేపథ్య చిత్రములలో స్థానములలో నుంచును. కృత్రిమ నాణ్యములను, ఎత్తుతక్కువ వాటిని నేపథ్య ప్రదేశమున నుంచును. విద్యుచ్ఛక్తిచే నీ యంత్రము నడపవలసి యున్నది. నాణ్యములను జేయవలయుగాక వాటిని లెక్కబెట్టి సంఖ్యను దెలుపుటకై నీ యంత్రము సభివృద్ధిపరచ వచ్చును. ఇట్టి యంత్రము బొస్టోన్ లోను, గొప్ప గొప్ప వర్తకుల కత్తెలలోనికానిగ నుండగలదు.

విశాఖపట్టణ మండల పారిశ్రామిక సభ.

సప్తమ సమావేశము

జయప్రదముగ జరుగుట.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధిగారివ్వడంబడి)

భీమునిపట్టణము సే 15:— విశాఖపట్టణమండల సప్తమ పారిశ్రామిక సభ సేటియదయము 8-30 నిమిషములకు దక్షిణ ఇండియా పారిశ్రామిక కమిటీవారి మంజూరునకు సమావేశమైనది. ప్రక్కము విజయనగరము సంస్థానమునందు ముఖ్య అంజనీరుగనున్న గంటి లక్ష్మీనరసింహము పి. ఏ. డి. సి. ఇ. గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. గోదావరి మండలమునందలి కోనసీమలోని పేరూరు గ్రామము నుండియగుగారి బస్య స్థానము. వారు చాలకాలము బొంబయనగరమునందు నిలిచి ఇంజనీరుగ పనిచేసి, ప్రఖ్యాతిని గడించిరి. మాన్యవ్రతముతో సభాధిపత్యము జేసెడి. ఆయనను ప్రభుత్వ లగు, పునులూరి మల్లిఖార్జున రావు పంతులుగారి కుమార్తె సేటి ప్రాత: కాలమునందు కాలధర్యము సొందియుండుటచే వారి స్వాగతోపన్యాసము ను వారి సోదరులు చివల్ల య్యపంతులుగారు చదివిరి.

ఆహ్వాన సంఘము లగు, పునులూరి మల్లిఖార్జున రావు పంతులుగారి కుమార్తె సేటి ప్రాత: కాలమునందు కాలధర్యము సొందియుండుటచే వారి స్వాగతోపన్యాసము ను వారి సోదరులు చివల్ల య్యపంతులుగారు చదివిరి.

ఆహ్వాన సంఘములోని యుపన్యాసము ముగిసిన వెనుక గంటి లక్ష్మీనరసింహముగారు సభాధిపత్యము వహింపవలసిన దని కాసాల నారాయణరావు పంతులుగారు ప్రతిపాదించు దువ్వారి చాలకృష్ణమూర్తిగారును, న్యాయతి రంగమన్నార గారును కాసాల రామమూర్తిగారును రావు పంతులు గారును పి. ఎల్. నారాయణరావు పంతులుగారును బలపరచిరి. తదనంతరము నరసింహము గారు ఆగ్రాసభాధిపత్యము వహించి తమ ప్రారంభోపన్యాసమును ఆంగ్లభాషయందు చదివిరి. కాసాల నారాయణ రావుపంతులుగారు అధ్యక్షుని యుపన్యాసమును ఆంగ్లము నందునభ్యులకు తెలియజెప్పిరి. కొద్దిపరిశ్రమలవలనయై అధ్యక్షులు విజయనగరసంస్థానపు బ్రష్టితో వచ్చిచినప్పుడు, వారుదాని విషయమై పనిచేయుటకు యత్నించుదు మని తెలియజేసి యుండిరి. అధ్యక్షుని యుపన్యాసానంతరము నిషయాధికారసంఘ మేప్పడి, చిత్తు తీర్మానములను యోచించెను.

సాయంకాలము 2-30 నిమిషములకు జాతీయతీర్థ గానముతో సభ ప్రారంభమైనది. మొదటి ఆయిదు తీర్మానములను వ్యవసాయమునకు సంబంధించినవి. గతయందలి కృతములైనవి. చెరుకురసము తీయుటకు, అనకాపల్లియందు మరగానుగలను పెట్టింపవలసినదనియు, అక్కడ పంచదార ఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పవలసినదనియును అనకాపల్లియందలి వ్యవసాయ క్షేత్రమునకు సంబంధించి పాతకాలను నెలకొల్పియుండు పిల్లలకు వ్యవసాయము నేర్పవలసినదనియు ఇష్టమన్నవారు గాక మరికొందరు వ్యవసాయబోధకులను పోతనమువారు నియమించి కాశ్మీరమున వ్యవసాయ పద్ధతులను పైతులకు నేర్పింపవలసినదనియు, హైస్కూల్లయందు వ్యవసాయము, వర్తకమునకు సంబంధించిన విషయమును నేర్పు విద్యార్థులను పాఠశాల నిర్వాహకులు చేయవలసినదనియు సభవారు కోరిరి. పనువుల యభివృద్ధికిని, మత్స్యపరిశ్రమకును సంబంధించిన విషయములను పరిపూర్ణముగ చర్చించిరి. మత్స్యపరిశ్రమవిషయమై గోపేటి జోగిరాజు పంతులు గారు తెలిపిన యంశములు పరిశ్రమాభిమానులకును శ్రేణులకును లాభిదాయకములు గనున్నది. తూర్పు తీరమునందు మత్స్య పరిశ్రమాభివృద్ధికి చాల అవకాశము లున్నవి. నూతనపద్ధతులతో చేపలను పట్టి నూనెతీయవచ్చును. చేప మార్గములు ఎరువుల నుపయోగపడును. ఆ యెరువు చాల సర్దువైసది. మామిడితోటలు భూచి నూనెపోవుట కొక భయము కాగలదు. చేపనూనెనండి తయారుచేసిన నయ్యును నీటిలో కలిపి చెట్లు పూచినప్పుడు ఇట్టియెరువుల పురుగులు నిండి కాపు నిలచును. ఆయనలన శ్రేణులకు గానిదానకముగ నలచును.

అనకా పల్లియందు దొంగతనమువా దొంగతనము వ్యవసాయ క్షేత్రాధికారి ముత్తూరు పొలకృష్ణమూర్తి పంతులు గారు తమ వ్యవసాయమునకును తెలియజెప్పిరి. పరిచయ

మైదులు విశాఖపట్టణ మండలమునందు విస్తారము వైరగుచున్నది. సరియైన వ్యవసాయపద్ధతులు శ్రేణులకు తెలియక పోతేను పెట్టుబడి సాము కృత్యమే పోవుచున్నది.

జిల్లాయందలి భరిజపరిశ్రమాభివృద్ధికి భూగర్భపరిశోధనములు చేయుట కలసినదనియు, పరిశ్రమల మంచిచెడ్డలను విచారించు వలసినదనియు, ప్రజలు స్వదేశ వస్తు ప్రోత్సాహము చేయవలసినదనియు లెక్కిన మూడు తీర్మానములు కోరుచున్నవి. విజయనగరము రాజపురము చైలు నేకోడ్డికాలములో నిర్మితము కాగలదు. అప్పు డక్కడిగనుల మంచిచెడ్డల నేరంగమొకరు నిర్ణయించుటకు బిలుకలుగును. వానిలొభము వైచారికి పోవడం మరమేపించుటకు దొంగతనమువారు ముందుగ విచారణచేయుటకు యాచనము.

తీర్మానములయనంతరము అధ్యక్షుని యంత్యోపన్యాసముతో సభ సాయముగ ముగిసెడి. పరిశ్రమాభివృద్ధికవనమైన యంత్రసాహాయ్యమును మనము విసర్జింపరాదని అధ్యక్షులు తమయంత్యోపన్యాసమునందు నుడివెరి. యంత్రసాహాయ్య కరమని చెప్పివాత్సావ్యత్యేకమునలే మరము యంత్రములకు దాసులము కావూడును.

విజయనగరము సంస్థానమువారు సభావ్యయముల నిమిత్తము నూరురుపాయల నిచ్చిరి.

తగు ముఖ్యుడైన నెట్టివాడు? ఈ విషయమై యూర్పియందలి భావ్యును కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు వుడ్డు గారు కళాశాలలోని భారతీయ విద్యార్థుల సమక్షమున నిట్లన నొక ప్రసంగ మొకర్చిరి. ప్రసంగమన క్రమమగు నుపన్యాసము గారు. “నలుగురిలో తగు ముఖ్యుని లిపించు కొనుచు భారతీయులలో నెక్కిండ్రట్లు పిలువబడుట కనన్దులు. సర్వసాధారణముగ భారతీయగ్రామములయందు మరలోడ నలు కుట్ర లాడిగాగల దుర్మణసంప్రతి ప్రబలియున్నది. అందుచే విద్యార్థులకు గొప్పలోపము కలుగుచున్నది. దుర్మణ భూయిష్టమగు నింటియందు సర్వణపుంజరు తగు మనుష్యుని కుండవలసినగుణము తెట్టిముడగలవు? కనుక హిందూ దేశమందలి విద్యార్థులయందు ప్రకృతసన్నత విశేషముగ గాన నగును. అని యాపాదయనము. వుడ్డుగారు తమ విద్యార్థులతో ముచ్చటించిరి.

క్రిష్టియముగారు ఇచ్చవచ్చిన కీర్తిని మాటలు ప్రయోగించుచున్నారు. భారతీయవిద్యార్థులకు వీరుసాధ్యాయులుగ నుండదగరని స్పష్టమగుచున్నది. పిలవక, విద్యుక్తమును క్రమముగ నిర్వహింపవలసినయెడ, గురువునకు కిష్టులకును ధర్మరాసురాగ నొకభావము లుండవలయును. కళాశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగ నుండి విద్యార్థుల యెదుట ఇంట్లకు విద్యార్థప్రతిష్ఠాపనముల నుంచి చెడ్డలు వర్ణించును, మీరుదుర్మార్గులు, మీరలిదండ్రులు ఆయోగ్యులు అని ఆరోపగారు చనవుగ ననుచున్న పురుషులు న జేయున్నది? ఈ యన విషయమై దొంగతనము వారు కలనముగ నాలోచింపవలెను. హిందూదేశము నిట్లనల ఆకరించిన నూతన స్వభావము (స్పీరిటు) వుడ్డుగారి ప్రేమపూర్వక మగు సుపరేశములకు చెవియొగ్గి యూరకొన నిచ్చునదిగాను, దొంగతనమువారు వుడ్డు గారి విషయమున దక్షులు పుచ్చుకొననియెడల, యసంకుష్టి యావిష్కారాన్నికొనియెదురు. వుడ్డుగారివంటివారి తెలివితక్కువ ప్రాల్మయులవలన జాలితైర పధికమగు గాన క్రానికలు పుత్రికయు నిట్లు వారిని నెలకొనె ఉపాధ్యాయత్వము నుండి తొలగించి వారి ప్రేమానుగూపవాక్యములు విలొఛను కలుగ జేయని ఇంకొక డిపార్టుమెంటుకు పంపవలయునని వ్రాసినది సంయుక్త రాష్ట్రముల దొంగతనమువారేమి చేయుదురో చూచును. మహారాట.

శిరస్సాన లైలము

బుడ్డి 1-కి 1-0-0, వి.పి చార్జ్ ప్రత్యేకము. ఈ లైలముతో తలంటుకొని స్నానముచేయుచు వచ్చినయెడల చిరకాలముయందు శిరస్సాననిలిచియుండు చెడ్డనీరు, కంటిలో కారుచుండు మేహసంబంధమైననీరును వెలిజిడి, కండ్లు మంటలు, తలయగువు, ముండు మొదలగునవి. తక్షణమే హయదుయ కంటికి పొరగునకు నలుచున్నవి. ఒకబుడ్డి నూనె రి తలంటులకు పాకవచ్చును. సాధారణముగా ఒకరు రి బుడ్డిల లైలమును విరుగక వాడిన సకలమైన న్యాయులు తొలగును. ఒకే సారి రి బుడ్డిలను కొనువారలకు వి.పి. ఖర్చులు ఉచితము.

ఎల్. ఎన్. యతోదానందకాకంపెని, రి, గోసానాహొబుసందు, జాన్ బోక్, మదరాసు.

THE GREAT WAR

Parliament's Banquet to General Smuts

Speech on the Future of the Commonwealth

RUSSIA'S COALITION GOVERNMENT WITH WORKMEN'S REPRESENTATIVES

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

Parliament's Banquet to General Smuts. The Future Problem of the Empire.

LONDON, May 16. General Smuts was the guest of the Houses of Lords and Commons at a banquet in the Royal Gallery of the House of Lords last night. Viscount French presided. General Smuts said "that spirit of comradeship on the battlefields of Europe would be more powerful, than any instrument of Government they could invent. Our Commonwealth would go to pieces, if its worldwide communications were not maintained. Germany during the last thirty years, had settled everywhere on those communications, and the day would have come when the Empire would have been jeopardised, by the cutting of communications, but now the world outside Europe had been cleared of the enemy, and we had been almost providentially brought to a position in which we could consider future problem as a whole. He hoped that when the time for settlement came, we should remember not merely Central Europe, but the whole British Empire. He did not wish the Empire to have fought in vain.

The Hereditary Kingship.

We are not fighting for material gain, nor for territory, but for future security. But the difficult question of future constitutional relations and readjustment within the Empire remained. We are not an Empire in the German sense, but a system of nations almost sovereign, almost independent; rather a Commonwealth than an Empire, and its future government was an entirely new problem. The system in the United States would not work and we did not want to standardize the nations of the Empire. Only the solution was supplied by our traditions of freedom and self-government. There were two potent factors on which we must rely, firstly the hereditary Kingship. You cannot make a Republic of this country or of the British Commonwealth of nations because you would have to elect a President, not merely here, but everywhere in the Empire; in India and the Dominions and here you are confronted by an absolutely insoluble problem. Let us be thankful for our mercies. We have a "Kingship" which is really not very different from an hereditary republic. I should not be surprised if the time came when Royal Princes, instead of getting consorts from the princelings of Europe will seek consorts in the outlying portions of the Empire. (Laughter and cheers).

Lay Down a Common Policy.

After commenting on the present system of Imperial Conferences as not completely successful, General Smuts suggested convening the most important Rulers of the Empire once yearly to lay down a common policy. Diplomatic success was not understood in the Dominions and if our foreign policy were going to rest on the whole Empire, it must be simpler and more intelligible. Nobody would dispute the supremacy of the Imperial Parliament which would be always the senior partner. It might be said that an hereditary "Kingship" and a Common Council at the head of affairs would not be sufficient to keep the whole system together, but he disagreed with that. (cheers).

If we were true to our traditions, we should exercise a far greater and more beneficent influence upon the history of mankind than ever. It would depend largely upon us whether in the present struggle this great prize were achieved, or whether the world were again plunged into disaster. The prize was in our grasp, if we had strength of soul to see the thing through without flinching.

The King at Liverpool.

Mr. Brodie Congratulated.

LONDON, May 16. While at Liverpool, King George congratulated Mr. John Brodie, City Engineer, on organising the munitions works, and said that he remembered with pleasure, Mr. Brodie's work in the laying out of New Delhi.

The Loss of Mails.

An Official Announcement.

LONDON, May 16. The Postmaster-General notifies that correspondence for the Egyptian forces which reached London for despatch on April 27th, 28th, and 29th, also parcels from Australia, India, the Far East, Egypt, Malta and Gibraltar were lost at sea through enemy action. The date in this case is not given. No letter mails from Australia etc., were lost.

RUSSIA.

The Suggested Coalition Government. Workmen's and Soldiers' Delegates' Policy. Utopian Appeal to German Socialists.

LONDON, May 16. PETROGRAD: The executive of the Workmen's and Soldiers' Delegates, is considering the question of taking

part in the Government on the following conditions:—An active foreign policy openly aiming at a General Peace as soon as possible, without annexations or indemnities on the basis of the right of nations to work out their own destinies; complete democratisation of the army and the reinforcement of Russia's military strength for the defence of Russian liberty.

Appeal to German and Austrian Socialists.

The Delegates have issued an appeal to Austrian and German Socialists not to permit their Governments to take advantage of the present situation in Russia and to concentrate more troops against the British and French with the idea of crushing Russia later.

Workmen's Representatives to Participate.

In Coalition Government.

LONDON, May 16. PETROGRAD:—A meeting of the Executive Committee of Workmen's and soldiers' delegates, resolved by forty-one votes to nine, to participate in the Coalition Ministry. There were two abstentions.

GERMANY.

German War Aims.

Chancellor Declines to State Them.

LONDON, May 16. A wireless Berlin communique says:—Her von Bethmann-Hollweg in the Reichstag, replying to interpellations, declined to state the German programme and War aims at the moment on the ground that to do so would not serve the interests of the country.

BRITISH FRONT.

Four Strong Attacks Defeated.

The Fighting Described.

LONDON, May 16. A despatch from Field-Marshal Sir Douglas Haig says that further details of the fighting this morning show that the enemy deliberately attempted by four strong concerted attacks, powerfully supported by artillery, to drive us out of Bullecourt and the section of the Hindenburg Line eastward of the village. The first attack gained a temporary foothold in our trenches on the right flank of the position on the Hindenburg Line, but our counter-attack immediately ejected the enemy, who left 250 killed and wounded. Our artillery dispersed a simultaneous attack on the left flank, and repulsed a third attack in the north-eastern corner of Bullecourt. The fourth attack was delivered from the south and south-east, and drove back our posts at the western portion of the village for a hundred yards. The enemy's losses were heavy.

The cannonading was heavy. On the Scarpe two enemy aeroplanes were brought down, and another driven down. Two of ours are missing.

Indian Telegrams.

[FROM OUR OWN CORRESPONDENT.]

[BY WIRE.]

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 16. The following telegram, dated the 16th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British have renewed their attacks east of Arras capturing the whole of the village Roeux which had been the scene of much desperate fighting during the operations of last month, and also occupying greater part of Bullecourt which the enemy had defended with great determination and which forms part of Hindenburg line.

The French advanced east of Ocragne.

The Allies exclusively hold the strategic initiative delivering carefully conceived and prepared attacks on wide fronts and at intervals necessary for new concentration of material conducting detailed operations to strengthen their new lines. The Germans attempt no large offensive but launch strong counter-attacks in the hope of recovering lost ground and this defensive varied by local counter-attacks is necessarily more costly than wide fronted offensive when the latter is served by greatly superior artillery.

The German plan of holding the first line lightly has had to be abandoned and the allies have been able to bring the enemy to a decisive action in circumstances chosen by themselves.

TELEGRAMS.

Nothing important is reported from the Italian or Russian fronts.

The enemy attacked the British 3 miles southwest of Doiran-Salonika front and gained a footing in the outpost but were immediately driven out.

The French carried a position west of the River Vardar.

The Russian forces in Mesopotamia have under pressure from the Turks withdrawn to the left bank of the Diale.

The British Naval forces bombarded Zeebrugge, Naval aircraft co-operating with the naval forces also destroyed a Zeppelin in the North Sea.

The Russian War Minister M. Gutchkoff, has resigned being dissatisfied with the conditions under which he holds authority in relation to the army and navy.

The Russian Foreign Minister, M. Milinkoff when asked by the conference of delegates from the front what the Allies thought of the Russian revolution replied:—At first they were glad but were concerned about the fall of discipline in the army and are beginning to fear the desire for peace may gain the upper hand. "I declare not a single Russian party entertains the idea of a separate peace."

The socialist Kernsky, Minister of Justice said "There is no such thing as Russian front, there is only one General Allied front."

Conference on Agricultural Education.

Proposed Constituent Members.

SIMLA, May 16.

The following gentlemen have been invited to take part in the Conference on Agricultural Education which is proposed to hold at Simla on Monday the 18th June and over which the Hon'ble Sir Claude Hill, K. C. S. I. will preside:—The Hon Mr. R. A. Mant, Secretary to the Government of India, Department of Revenue and Agriculture; Mr. S. Mackenna, Agricultural Adviser to the Government of India; the Hon'ble Mr. T. G. Slyme; Mr. M. Leake, Principal Agricultural College; Calcutta; the Hon'ble Mr. C. A. H. Townsend, Director of Agriculture, Punjab; Sir G. Chitnavis, Nagpore; Mr. D. R. Sethi, Deputy Director of Agriculture, Bihar and Orissa; Dr. H. H. Mann, Principal, Agricultural College, Poona; Mr. R. N. Wood, Principal, Agricultural College, Coimbatore; the Hon'ble Mr. H. Sharp, Educational Commissioner, Government of India; Mr. C. W. Waddington; Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri, Madras; the Hon'ble Mr. Rawa; Sir Rampal Singh of Korri, Sudenti; the Hon'ble Sir Pattani of Bhavnagar; Rai Bahadur Lala Ganga Ram of Lahore; the Hon'ble Mr. Bhupendra Nath Basu, Calcutta; and Mr. S. Higginbotham, Allahabad.

Board of Scientific Advice.

Monday's Proceedings.

ALLAHABAD, May 16.

The "Pioneer" understands that at a meeting of the Board of Scientific Advice held at Simla on Monday arrangements were made for co-operation with the Nation's Munitions Board and also for dealing with the enquiries relating to Indian products or economic problems emanating from the Advisory Council of the Committee of the Privy Council entrusted with the carrying out of the Imperial Government's scheme for the organisation and development of scientific and industrial research.

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, May 16.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 19,89,15,600. Details are as under:—

	Rs.
Bombay	7,29,91,400
Bengal	6,29,40,000
The Punjab	1,58,28,100
The United Provinces	1,56,94,900
Madras	1,05,63,400
Burma	82,22,700
Minor Administrations	57,64,100
Central Provinces	36,34,400
Bihar and Orissa	26,65,600
Assam	6,11,000

SOUTH INDIA.

The Madras Tutorial System.

Its Practical Application.

OOTACAMUND, May 16.

The Madras Government Order, introducing at length a tutorial system in this Presidency gives the general lines as follows:—Each student of a college will be assigned to a member of the staff who will be regarded as his tutor. The tutor should, where possible, be the Professor or Assistant Professor of the principal subject of the student's course. He will be expected to see each individual student under his tutelage periodically, so as to have an opportunity of discussing with him matters affecting his general welfare and the progress of his studies. He should also arrange a time on some fixed day in each week at which students assigned to him will be at liberty to consult him on any point on which they desire advice. The information and insight thus acquired will be of great assistance to the Principals of Colleges, who by regular consultations with the tutors will be enabled to acquire a personal knowledge of the progress, activities, and needs of individual students which would otherwise be impossible.

TELEGRAMS.

Waltair Selection Committee.

OOTACAMUND, May 16.
The Government have constituted at Waltair a Selection Committee, comprising Mr. Vernon as President and the following non-officials as members:—Messrs. Beddington, R. M. Manfield and J. W. Maiden.

MYSORE.

Defence Force.

Bangalore Exemption Tribunal.

BANGALORE, May 16.
The Exemption Tribunal for the Mysore Province, presided over by Major St. E. G. Tucker, First Assistant Resident, will sit at the Residency on Friday the 18th instant. Lieutenant-Colonel P. A. Barton of the Bangalore Volunteers will represent the military authorities and Mr. P. J. Bowring, Deputy Commissioner in the Mysore Service, Mr. Shirley Tremearne, late Editor of "Capital," and a planting gentleman will sit in turn as non-official representative.

Coffee Export to United Kingdom.

Government of India's Concession.

BANGALORE, May 16.
It will be remembered that a deputation of the United Planters Association of Southern India waited on the Committee of the Mysore Chamber of Commerce and requested the Chamber to represent to the Government the difficulties of coffee planters regarding the result of the Government restriction on coffee exports to the United Kingdom. In reply to the Chamber's representation, the Chamber has now received from the Government of His Highness the Maharaja of Mysore a copy of the telegram dated the 12th May from the Government of India Department of Commerce and Industry, Simla, to the effect that the Home Government have agreed to allow importation of half the coffee crop on the basis of a total crop of 1,400 tons. Madras; 4,210 tons, Coorg; 4,200 tons Mysore; half of which is 6,210 tons. From this amount the 1,200 tons shipped by the "Clan Macintyre" has to be deducted. Local allotments are to be calculated from the above figures and its distribution is left to the Chief Commissioner of Coorg. The Customs authorities of Madras and Bombay have been instructed to allow out consignments as certified by the Chief Commissioner. Certificates will only be issued to the limit about indicated.

PUNJAB.

Lahore Malicious Prosecution Case.

Liptons Company Acquitted.

LAHORE, May 16.
Mr. Jaswant Rai, Senior Subordinate Judge, in the course of his judgment in the case in which Shaikh Abdul Shakoor sued Messrs. Lipton and Company for alleged malicious prosecution claiming damages for Rs. 17,000, reviewed the circumstances connected with the case out of which the present one arose. After an extended reference to Messrs. Liptons' method of code marks on the tea tins, the Judge said that in the former case the Magistrate acquitted the accused on two grounds:—(1) The label was not proved to be false (2) But even if it was false, it did not convey any impression as regards the quality or nature of the tea and so did not come within the purview of section 487, I. P. C. The broad point remains that all that the plaintiff had done was to have affixed a label which the defendants earnestly believed to be false. The defendants further believed that the plaintiff was selling tea received in October 1914 as tea received in January, 1915. They knew as laymen that this was morally wrong; this was a fraud on the public. They thought that the law must provide a remedy for this. They also thought as shrewd business men that the business would suffer if the plaintiff understood their tea by resorting to such tactics. They applied to their solicitors for the quickest remedy. The solicitors consulted the advocates at Lahore, who after discussing the facts with the defendants' agents at Lahore, and after some correspondence, were probably of the same opinion as that held by the Magistrate in the earlier stages of the case; "viz." that the false label itself gave false notice of quality. This eventually turned out to be an erroneous view of the law. It is clear, therefore, that there was no absence of reasonable and probable cause. The defendants stated the facts as they honestly believed them. They made due enquiries. Their agent, Lajpat Ram, reported to them against the plaintiff. They did not rashly act upon that. They asked him to get some tins from the plaintiff's shop and send them to Calcutta for examination. They examined them and found them according to the system which they knew prevailed among them, to have been despatched in October. They were quite sure of the fact and as to the law they took to the best legal adviser. Liptons is a well known firm. They must naturally be jealous of their reputation. The motive to bring up this prosecution was self-defence, to protect their business and good name rather than to harass the plaintiff or to induce him by means of this undue pressure to sell tea at their rates. I doubt very much if one customer more or less would have mattered much to them or effected seriously their enormous business; and how did it affect their pocket if the plaintiff sold a few cases left with him cheap as they had already received the price for them? One should not thrust forcibly indirect motives into acts which can be easily explained by plain direct motives. I find then that the prosecution was not malicious. If I had found the first issue in the plaintiff's favour I would have awarded them Rs. 5,000 by way of damages. But as I have found the defendants' prosecution was "bona fide" and not malicious, not without reasonable and probable cause, I dismiss the plaintiff's claim. But, considering all the facts, I would order that the parties should bear their own costs in the suit.

CENTRAL PROVINCES

A Case of Cheating.

NAGPUR, May 16.
One Amrit Sheoram, a clerk of Messrs. Ralli Brothers, was convicted and sentenced to three years' rigorous imprisonment on a charge of cheating them in weighing cotton in conjunction with one Marati, a broker, who was also convicted and sentenced to one year's rigorous imprisonment.

The Weather.

The weather has been unusual and monsoonish for the last few days, raining and cool breeze blowing.

BRIEF TELEGRAMS.

The Bombay Chamber of Commerce have elected Mr. Malcolm N. Hogg of Messrs. Forbes Campbell and Company to serve as the representative of the Chamber on the Legislative Council of the Governor-General in the place of Mr. J. S. Wardlaw Milne resigned.

Mr. S. W. Cocks, I. C. S., Director of Public Instruction Burma, has been appointed a member of the Provincial Committee formed in connection with the proposed visit of the Indian Industrial Commission to Burma in succession to Mr. J. G. Covernton C. I. E., who has left the province.

Latest Telegrams.

[Reuter.]

LATER.—Speaking in the Reichstag, Count von Bethmann-Hollweg affirmed that there was no difference with Germany's Allies regarding peace. The question was perfectly understood, and passionate interest was taken in German aims, but the only guiding line for the Chancellor was the early and satisfactory conclusion of the war. He could say nothing beyond that. He denounced Socialist talk a revolution. The nation was firmly arrayed round the Kaiser whom it trusted and who trusted it. Bethmann-Hollweg referred to the unparalleled battles which had been raging for the past month on the west front, and said that even to-day the British and French showed no readiness for peace. The most recent utterance from London said that the aims announced two years ago had not been altered. The Chancellor rejected the idea of arriving at peace by announcing Germany's willingness to renounce her successes and equally declined to set forth a programme of conquest. The latter would help as little as the former, to win victory and end the war. "If Russia is wishful to stop further bloodshed," he said, "if she renounces conquest, and if she wants peace with us, we will quest, and not disturb permanent relation in future, nor obstruct her by antagonistic demands." He believed that a mutual understanding could be attained which would exclude oppression and would leave no sting. Germany's military position was better than ever. "The enemy in the west is unable to break through, and the deeds of U-boat men speak for themselves. Even neutrals will recognise that we are approaching a satisfactory finish, when it will be possible to negotiate our war aims. I am in full harmony regarding our war aims with the Supreme Army Command."

(ASSOCIATED PRESS.)

The Willingdon Technical School.

BOMBAY, May 17.
The Willingdon Technical School for disabled India soldiers which was formally opened on Wednesday evening by H. E. Lord Willingdon, owes its existence to the zeal and efforts of H. E. Lady Willingdon on behalf of Indian soldiers. After return from the front Indian soldiers who were unfortunate enough to lose their limbs were fitted with artificial ones, but when they went home they could not use the artificial limbs as long practice is necessary before artificial limbs can be used with ease. The institution will teach disabled soldiers how to use their artificial limbs and teach them a trade for earning a livelihood without being an encumbrance to their families. Classes have been opened for imparting instruction in tailoring, knitting, carpentry, dyeing etc., each being in charge of a competent instructor. Instruction will also be given in agriculture and poultry farming. Soldiers will be taught such trades as may suit their taste and environment. At present 75 men have been admitted. They are Gurkhas Pathans, Punjabis and Madrasis. Seven of them have lost both legs but are able to walk freely with artificial limbs. Seven have joined tailoring class and two knitting. Three have joined dyeing department and four carpenters class. No work has yet been allotted to others. The Braganza Hall where the institution has been located was the palatial residence of Sir Jacob Sassoon with extensive grounds and is now placed at the disposal of the authorities free of rent. It has a capacity for accommodating 200 soldiers under healthy and cheerful surroundings.

I. M. S. Officers and Allowances.

SIMLA, May 17.
The Government of India with the approval of the Right Hon'ble the Secretary of State for India have decided that the following revised rules govern the pay and allowances to be drawn by officers of the Indian Medical Service during the period of the present war and with effect from the date of its commencement:—(a) An officer of 2 years' service but of less than 7 years' service without a permanent appointment, civil or military whether serving in India or overseas or an officer of under 2 years' service who when ordered on service is in officiating charge of a regiment, while on active service and on his return to India will draw the minimum rate of staff pay referred to in paragraph 114 Army Regulations, Volume I, unless appointed in the meantime to the charge carrying a higher rate of staff pay. (b) An officer of less than 2 years' service who was without

an appointment when ordered on active service from India but has since been appointed to duty carrying the minimum staff pay of Rs. 100 will continue to receive this rate together with the grade pay in lieu of unemployed pay if he is subsequently transferred to an appointment carrying no staff pay whether in India or overseas (c) An officer withdrawn from an officiating civil appointment after having held a permanent regimental appointment and losing his lieu thereon will receive the substantive pay of an officer of his standing in permanent medical charge of a regiment, vide Army Regulations, India, Volume I, paragraph 2 (d) An officer who was transferred from duty in the civil department without having permanent medical charge of a regiment and who has seven years' service and an officer of seven years' service who was in military employment at the commencement of the war will draw the substantive pay of an officer of his standing in permanent medical charge of a regiment.

Weather Report

SIMLA, May 17.
The effect of disturbance in North West India is confined to hill stations. Rainfall has been fairly general in the Central Provinces and Madras Deccan and local in Central India west and in South Hyderabad. A few falls also occurred in west United Provinces and North Madras Coast. The chief amounts are Simla 2 inches, Amritsar 3½, Hoosangabad and Hyderabad Deccan 1 and Cuddapah 2.

FORECAST: Diminution of rainfall in the central parts of the country.

'A Letter to the People of India'

BY

Mr. Lionel Curtis.

A very interesting book which must be read by all people interested in Indian Politics. Mr. Curtis is for self-government for India and how he arrives at this startling conclusion is beautifully set forth in this book. A scheme for an Imperial Parliament of the Empire in which India will also be an equal partner is also sketched.

Price including V. P. charges As 0-12-0.
For copies apply to

Manager,

"ANDHRA PATRIKA"

POST BOX NO 212

MADRAS E

విద్యార్థులకు తెలుగు నవలలు

లిలా లేకి ను రెండవ గ్రంథము. ఇందు శ్రీలక్ష్మి మనస్తత్వ

రమ్య చాపిల్యునిగుణములు వర్ణింపబడినవి. య. 1.0.0

యశోధర. ఇందోక యాడుడు తనమగనివైగల యనుచు

గమ్యవై పడరానిపాటి ఒడి యున్న బద్ధితక దేవుడు 0.12-0

మనోరమ — మగడు పేట కేగి రాతను నుద్ద జిక్కుకోనతని

సామర్థ్యము బడి దేసింది, శ్రీలక్ష్మి, వెండి చేయును 0.10-0

జగ దేవరంధ్ర — అన్నకై పడం నిపాటుబడి యున్న తిట్టి

తిట్టి దేవు సామర్థ్యవతి కథ . . . 0.10-0

సహనోదర వాంఛ. — తమ్ముడు బుద్ధితక కలహించినను

అన్న సహించవలదు ననుటకు, బోధించును 0.4-0

అల్లల రాజులమున కోర్కెనికోడండ్ర ప్రలాపము. —

అల్లల కోడండ్రను బాధించు విధములుగలది 0.2-0

మిత్రద్రోహము — ఆపద్యంధుడగు మిత్రునివై నింద మోపి

కడకు తాను జిక్కుకోన్న వానిని గురిచిని నవల 0.8-0

వలయువారు — కణ్ణా బుక్ డిపో.,

6, వేంకటేశ్వరస్వామి వీధి, సామూకూరు పేట, సుందరాన

ఇవియేగాక యితరనవలలు కథలు పుస్తకములు పంపుదుము

తిరునల్వేలి సమాచారము.

శ్రీమత్సరవహంస రామాయణాద్యుల వారిచే తొలు

దొలుత నేర్పరు ప బడిన 74రు సింహాస

సాధిపతులలో నొకరును దెంగుకూరు శ్రీ ఆల్ఫ్రండ్ వల్లి

గోవిందాచార్యస్వామిగారి యాజమాన్యముక్రింద నిజీలము తిరు

నల్వేలియందు శ్రీ వైష్ణవసభ జరిగెను. నిమ్మజాత్యుద్ధరణ

సంఘము నొకదాని స్థాపించు నీసభయందు నిర్వహింపబడెను

కె. నారాయణదాసు మున్నగువారు కంఠరామాయణోపన్యా

సము మెసగి ప్రజల రింజింప చేర్చిరి. జూబిలీహోలున

రిక్తైదు జడ్జి ఎ. క్రిష్ణఅయ్యంగారు భారతీయ శ్రీలనుగూర్చి

యవస్థనించెరి.

వెట్టెయి యందు చేయబడి యుండిన విశాలమగు

పండిత్యందు వైకపండితులసభ జరుగను ఎన్ ఎన్.

ఎమ్. ఎ. బి. ఎల్. భారతీ మున్నగు మహానీయు లాసము

మున వైకపిష్ఠాపము మున్నగు విషయముల నుపన్యసింతు

రని యొకవిలేఖరుడు వ్రాసెను.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కోడి రామమూర్తి నాయకుగారు కొండలు పొరుల యాహ్వనము సంగీకరించి ఈనెల 13-వ తేదీన దుగ్గిరాలకు పోయిరి. పొరులు పురమును బాగుగా నలంకరించి నాయకుగారికి స్వాగత వహించిరి. నాటిసాయంకాలము కృష్ణపర్వమిద్దెల్లా ఇంజనీరు ఆర్.గృహ్యమి మొదలగు అధ్యక్షుల క్రింద సభ జరిగెను. కొందఱ తాంబూలమును కొందఱ తాంధ్రభాషను నాయకుగారిని గొనియాడుచు నుపహరించిరి. నాయకుగారు దేహోగ్యము దేహపరిశ్రమ మున్నగు విషయములనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. సు. నరసింహమనాయకుగారు శిల్పకళను గూర్చి యుపన్యసించిరి. సభాసంతకము రామమూర్తి నాయకుగారు పురమందలి పుస్తకభాండాగారమును జూచి దాని కొజ కొకటిచూచి నిచ్చెదనని వాగ్దానము చేసిరి.

ఈనెల 14 వ తేదీ తెనాలినుండి ఒక విలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. నాలుగు దినముల నుండియు ఇచ్చట ప్రాసెస్ రామమూర్తి నాయకుగారి యధ్యక్ష ప్రదర్శనములు జరుగుచున్నవి. నాయకుగారి వ్యామామవిద్యా రహస్యోపన్యాసములు వినుటకై యనేక సభలు సమావేశమగుచున్నవి. నిన్న హైస్కూలులో విద్యార్థులపక్షమున సమావేశమయినసభలో వారికి బహుమానము చేయబడినది.

రాజమహేంద్రవరమునం దిదివఱకు రెండు సెకండరీ పాఠశాలలుండినవియు, మునిసిపలు పాఠశాలనుగూడ సెకండరీపాఠశాలగా చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము చేసిరినియు, జూలై నెలలోగా క్రొత్తపాఠశాల నేర్పించెదననియు, సబ్ సెక్రటరీగారు ప్రధానోపాధ్యాయుని ముందు నియమింపవలయుననియు ఒకవిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

బాపట్లలోని భావనారాయణస్వామి దేవాలయ ఉత్సవ సమయమునందు కొందఱు దేవుని దర్శనము గలుగకుండ అడ్డుముండి ఊరిలోని గౌరవంతులను, సామాన్య జనులను బాధపెట్టుచుండి రనియు, దేవాలయ విచారకులను ప్రభుత్వమువారును వీరిని గురించి విచారించవలెననియు, భాపట్లనుండి యొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

ఈనెల 28-వ తేదీ సాయంత్రము, రేపల్లె పురమున, గుంటూరు మండల గ్రంథాలయ సభ జరుగును. కాన గుంటూరు మండలమందలి ప్రతి గ్రంథాలయ సంఘమువారును తమ గ్రంథాలయముల పక్షమున నీ సభకు ప్రతినిధులను పంపవలయుననియు ఆప్రతినిధుల జాబితాను సన్మానసంఘకార్యదర్శకులకు ఈనెల 22 తేదీలోగ వేరవలెననియు సభాకార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

తాడోకపురమునందలి యువజన సంఘపు వార్షికోత్సవము గన్నవరము రేంజి ఇన్స్పెక్టరు వెంకట కృష్ణబ్రహ్మంబి. ఏ. ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతక్రింద ఈనెల 6 వ తేదీన జరిగెను. చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశములనుండి యనేకులు వచ్చిరి. కార్యక్రమములలోని విషయములన్నియు సక్రమముగా జరిగినవెనుకను అధ్యక్షులు యుపన్యసించి తాము ఈ సంఘమునకు పోషకులుగా నుండునని తెలిపిరి.

ఈనెల 10-వ తేదీన వాయలూరు తాలూకా తహసీలు దారుగారి మూలమున మదనపల్లి తాలూకాలోని అధ్యక్షులగు నెమలి పట్టాభిరామరావు గారి అధ్యక్షత్వముక్రింద వాయలూరునుండు యుద్ధబుణుసభ జరిగినది. రాజప్రతినిధిగారి క్షేష్టపుత్రుని మరణమును గూర్చియు, యుద్ధబుణుసహాయమును గూర్చియు తీర్మానము లామోదించబడెను. యుద్ధబుణువిషయమున అధ్యక్షులు మాన్దదర్శకులై 1000 ల ను, మరకొందరు 4875-12-0 లను యుద్ధబుణును క్రింద నిచ్చిరి.

అగ్నిప్రమాదము. ఈనెల 11వ తేదీ మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు బెజవాడయందు గవర్నరుపేటలో పాపట్ల పూర్వయ్యగారి ఇంటికి సమీపమున 60 పూరియింట్లు అగ్నిహోత్రుని కామలయియ్యెననియు, మధ్యాహ్నము 3 గంటల వఱకు అగ్నిచేలరేగి యుండెననియు, ఇంట్లకాలుట అంతయు నిననెనుక మునిసిపలు నూపర్వైజువచ్చి కాలుచున్న ఇంట్లను ఒకగడ్డివామిని చల్లావీరినందు 5 నెలలు ఈడుగల ఒకచంటి బిడ్డ అగ్నిహోత్రమున దహనమయ్యె నని తెలియుచున్నదనియు తాడేపల్లి నూర్య నారాయణమూర్తి, మునిసిపలు చైర్మన్ గారు కొంతధనము వ్యయపఱచి 300 మంది అగ్నిబాధితులకు ఆరంభక సక్రమలలో నన్నదానము చేసిరినియు ఒక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఒక విలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- కృష్ణజిల్లా కయిలూరుతాలూకా వడాలి జగన్నాథ దేవస్థానమునందు, కైకలూరు వైవనరీ మేజిస్ట్రేటుగారుగ వక్రలంక లక్ష్మీనరసింహమగారి యాజమాన్యముక్రిందట జరుపబడిన మహాసభయందు సంగీతసాహిత్యమండితులగు విదవల్లి పార్వతీశముగారికి సువర్ణ పతకమును యోగ్యతాపత్రము నొసంగబడెను. వడాలిశ్రీశ్రీమహాత్మ్యమును నామాంతరముగల జగన్నాథీయచరిత్ర సారసంగ్రహమును వచనకావ్యమును, సలక్షణముగ వ్రాసిపంపిన ద్రోణరాజు శేషగిరిరావుగారి ధర్మపత్నియగు లక్ష్మీదాయమ్మగారికి 'కవయిత్రి' యను బిరుదు మొసంగబడుటయేగాక ఆగ్రంథమును శిష్యుకాలంబున ముద్రింపించి, ప్రచురింపించెదమని, దేవస్థానపు మానేజరుగారు వాగ్దానమొసంగిరి.

బందరునందు శుభకార్యాలందు కైశ్య విద్యానిధికి గాను వైత్యులు చదివించిన విరాళములు. తమిళనాడు కృష్ణయ్య గారు 25 రూ॥లును; డా. సూర్యప్రకాశలింగము గారు 16 1/2 లును; నంబూరి వేంకట సుబ్బారావుగారు 10 రూ॥లును; లిం. వరద రాఘవయ్యగారు 8 రూ॥లును; బందా శేషయ్య, పు. సుబ్బరావు, ఉ. నారాయణరావు, మా. బ్రహ్మయ్య, ఆ. నారాయణమూర్తి, సం. సుబ్బారావు, మా. రామమూర్తి, కం. రామకృష్ణయ్యగారు చెరి 5 రూ॥లును; పా. రామమూర్తి, కం. బొప్పనయ్య, పా. రంగారావు, కా. త్రికుటపాణిగారు చెర్చి 4 రూ॥లును; పా. పి. చచ్చయ్య, మ. సుబ్బరాయడు, తం. శేషవతారం, తా. నరసింహమగారు చెరి 3 రూ॥లును; పు. పరదేశయ్య, మా. శేషవతారం, నా. వేంకటరత్నం, కం. రామయ్య, త. నరసయ్య వే. రామానుజయ్య, సా. కృష్ణకాశ్రి, కం. బొప్పన

నయ్య, మ. సుబ్బారావు గారు చెరి 2 రూ॥లును. కం. నాగభూషణం, తు. మొగ్గయ్య, ఆ. శోభనాద్రి, సం. నాగయ్య, కొ. శోభనాద్రి, వె. సీతారామయ్య, ప. సుబ్బరావు, బి. సుబ్బరావు, తే. సీతారామయ్య, కొ. వీరస్వామి, తు. నరసయ్య, వ. గోపాలకృష్ణయ్య, కా. లక్ష్మీనారాయణ, తా. నరసింహము, చి. వెంకయ్య, త. సూర్యనారాయణ, మా. లింగయ్య, చ. జగన్నాథం, దే. సుబ్బరావు, ఆ. సీతారామాంజనేయులు, జొ. వేంకటచలం, య. సుబ్బరావు, ఆ. లక్ష్మయ్య, పు. వేంకటచలపతి, పు. సుబ్బరావు, య. సుబ్బరావు, కొ. సుబ్బయ్య, చ. వీరయ్య, గ. మాణిక్యాలరావు, మా. సోమయ్య, మా. కవయ్య, గ. భోమయ్య, డా. సుబ్బరావు, ప. లక్ష్మీనారాయణ, లిం. సుందరవరదరాజులు, ఆ. నాగభూషణం, వే. నాగభూషణం, వె. లక్ష్మీనారాయణగారు చెరి 1 రూ॥లు, ఆ. కాంతయ్య, చుం. నరసింహంగారు చెరి 1-8-0 లును, మో. వెద్దిరాజు శరణయ్య గారు చెరి 12 అ॥లును, మో. సుబ్బరావు, ఎం. నాగభూషణం, ఉ॥ సుబ్బయ్యగారు 8 అ॥లును ఇచ్చిరి. మొత్తము 194 రూ॥లు.

గంజామండల విద్యాధిపతి.

గంజామండల విద్యాధిపతిగారి కార్యదర్శి లిట్టువ్రాయుచున్నాడు.

రాబోవు 21, 22-వ తేదీలయందు బరంపురములో జరుగనున్న గంజామండల ప్రథమ విద్యాధిసభ, యత్వంతరజయ ప్రదముగా జరుగగలదు.

ఆహ్వానసంఘ మేర్పాటుయినది. న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, గాదెబలరామదాసు, శ్రీసాద సాంబశివరావు, ఊటుకూరి వేంకటరామారావు, దామోదరసాహు, జి॥ ఎన్ వేంకటేశ్వర్లు గారు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ప్రిన్సిపాల్ తే॥ గణపతి అయ్యగారు ఆహ్వానసంఘమున కధ్యక్షులుగా నుందురు.

పురపముఖులు, గవర్నమెంటు ఉద్యోగిగ్ధులు, మున్నగు వారెల్లరును ఈయంద్యమముపట్ల తమ సానుభూతిని దెలియబరచుటయే గాక, తగురీతి విచారముల నొసంగి మమ్మెంతయు ప్రోత్సహించు చున్నందులకు వారికి ముక్తతజ్ఞతా పూర్వకమందనములు.

చాలకాలము కాశీలోని నెంట్లుల హిందూకళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండి, విశేషవిఖ్యాతులైన జి॥ ఎన్॥ ఆరంజేలు, ఎం. ఏ., ఎల్. ఎల్. బి. మహాశయుల వారధ్యక్షులను వహింపవలయునో సంగీకరించిరి.

ప్రతినిధికట్టుము 8 అణాలు మాత్రమే, ఉచితముగా భోజనవసతు లేర్పాటుజేయబడును. ప్రతినిధులు ముందుగా తమ నామముల బంప్రప్రార్థింతులు.

ప్రతిగంజామండల విద్యాధియుసభకు ప్రతినిధిగా రావచ్చుడు. ప్రస్తుతము కారణాంతరములచే నితరమండలములలో విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నవారను, విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షల ప్రయివేటుగా నిచ్చియున్నవారను గూడ, తాము గంజామండలమునకు జేరియున్నచో ప్రతినిధులుగా రావచ్చును.

సభయందు, ఉపన్యాసములేగాక, ఆటలు, చిత్రకళలు, వాక్పటిమ (ఎలాక్యూషన్) మున్నగు బహుమతి పరీక్షలుగూడ జరుగును విద్యార్థుల చిత్రకము ప్రదర్శన మొండేర్పాటుగా నున్నది.

కార్యక్రమము, చిత్తుతీర్థావములు, మున్నగు వివరములు మునుందు ప్రకటింపబడును.

ఈ విషయమై యింక వివరముల గోరువారు న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారికి, "ఆనంద వికేరనము" బరంపురము (గంజాం) అని వ్రాసి పడయవచ్చును.

ప్రొఫసరు రామమూర్తి నాయకు గారి ప్రోగ్రాము.

Table with 4 columns: Date, Time, Location, and Remarks. Rows include dates from 11-5-17 to 5-6-17 and locations like Telavali, Eluru, Rajamahendravaram, etc.

Advertisement for 'The Glory of Man is his STRENGTH'. Includes an illustration of a muscular man and text in English and Telugu describing a medical device for treating hypereamic treatment.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అంధప్రదేశ్ లోని రక్తములన జనించువాడ్యములకు కీరీటమువంటి వుండు. తురుపులను, మచ్చలను గంధములను పుట్టించు, ప్రాణహానికలను అన్ని విధములను గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

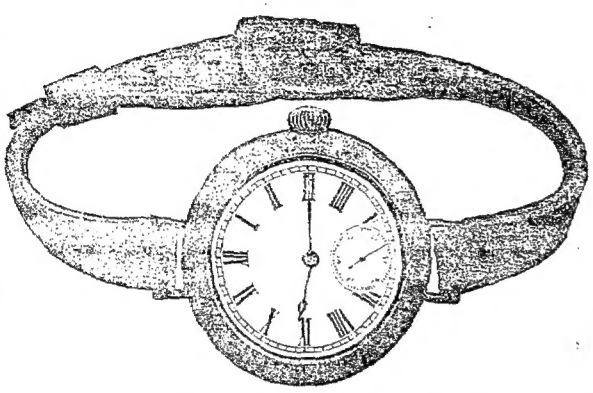
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

జనాభాసాక్షాత్తులగు మిమ్ముల నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యతెచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. తీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును చుట్టించును. కేరీరాశ్యమును గలగు జేయును. 16 రోజులవరకు వుండుటకు 4 షెన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తితరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

అంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రారంభింపబడి. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిప్లవశంస
ఇది శాస్త్రాలకంటి అపూర్వము విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు.

మణిబంధపు వాచ్ మేలైన లీవరునడక గలది.

గొట్టపు సవారి, పైకిలు సవారి,
మోటారుసవారులం వెంట కదిలినను
తాళ గలదు.

కంపురాళ్లను గట్టినడకయు గలది.

అయిదు సంవత్సరములు గ్యారంటీ.

సికెలు కేసుగలది ధర రు. 17-8-0
వెండి కేసుగలది ,, 24-0-0

ఏకటిలో నైతము కాలముచెలుపునట్టి లేడియం డయలుగలది రు. 4-0-0 హెచ్చు

E. A. WATCH Coy.,
36, Rattan Bazar, Madras.

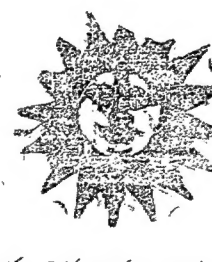
ఇ. ఎ. వాచ్ కంపెనీ,
36, రత్నబజారు, మద్రాసు.

ఆత్మజ్ఞానా.
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నవైజా చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-8-0
మేనేజరు, అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

దంత చూరము
డబ్బి 1-కి వెల రు 0-2-0 12-కి రు 1-2-0.
ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిప
డును. చిగుళ్లునుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోటద్వర్గంధము
తేక యుండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగానుండును. సర్వ
సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.
టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.
తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథ
మని వాడుక. దీనికి సరియైన టీకాతాత్పర్యము
లను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణినర్పుల నారాయణ
శాస్త్రిలవారిచేతను శ్రీమాన్ తా. దేవరాజ సుధీ
గారిచేతను ప్రాయించి చక్కని అక్షరములతో
మేలైన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయ
మున అచ్చివ్రేంచి ప్రకటించినారము. మేలయిన
కాగితకో వైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.
శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు, రాగతాళము
లతో చేర్చబడియున్నది. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వామిల
వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది.
కాగితకోవైండు 0-8-0, తపాలా ఖర్చులుప్రత్యేకం.
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,
(203) అంధ్ర ముద్రాలయము, మద్రాసు

కుంకుమ పువ్వు

వ్యభిచారులను నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రాణముగల బొమ్మలు
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము - తేరాణ - గావ్యమడి
మద్రా - బొమ్మల వ్యాపక - గావ్య పుస్తకముల విక్రయించు
చును. వ్యాపకముల వాడకము.
(202)
టి. ఈశ్వరస్వామి అండు సన్ను, బిశాఖపట్టణము.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరివట్టు
నస్తువులు వీరు బహుచక్రకగ సన్నులచేతురు. ఒక
సారి ఆగ్గరయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

అద్భుతనివారిణి.

ప్రొఫెసర్. జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో ట్రానిక్ వెర్బు

ఇది బలహీను
లకును నీరకు
లకును మందు
నిద్ర తేకుండు
ట, భావకము
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండును,
పనియందెంతమాత్ర మిచ్చులేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనము,
అయినను, శుక్లస్థము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుహస్థాలకు వర్తకులకు, నునోవ్యాధులకు మొద
లగు వారికి పశేష్టమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక
తేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపును.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రు. 1-4-0
40 " " " 2-0-0
నవీనము! నవీనము!!

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు
ఆటో డిబహార్.
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆహార్య
వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. వేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందన
వసము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆటోడిబ్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.
వెల 1/2 (ద్రామ బుడ్డి 1-కి రు. 0-8-0) వి. పి. చార్జి
, 1 (ద్రామ బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రు. 0-4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, జమ్మూవనీరు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి,
వై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

త్వరపడు! 774 కొద్దిప్రతులు మాత్రమే!!
1. విద్యావిశ్వప్రకాశిని వెల రు 0-10-0 లు
దీనియందు శృతిప్రస్తారమున్న కల్పనాస్వరమునకు ఉప
యోగమగునట్లు ఖండప్రస్తారమున్న సుపూర్ణముగా భక్తి,
హృదయోగ భేదముల కభేదమున్న తెలియబడును.
2. కృతిహస్తప్రకాశము- వెల రు 0-6-0 లు,
దీనియందు కాళీ శతనామస్తోత్రానికమున్న, స్వరాలంకార,
గీత, వర్ణ కృతులకు శబ్దమున్న కొలిపించుకొనుటకు తెలియ
బడును. ఉదాహరణ- హంసధ్వనిరాగము రూపకంతాళము.
తక్కిటయుబుత్తు ఉపద్రవ్య స్పృహిహాత్రాత్రి
సనిపగ్గరి స సంగీత లక్షణవిద్వాన్
మనసుకరుగ్గ అమలాపురము.
180 పుటల పుస్తకముఉచితము
అరోగ్యమును శాశ్వతమునుబోధించుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యసూక్ష్మమును కలగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చించు
ను. ఈపుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టు చార్జి
యు లేదు భరించుకొనెదము. వెంటనే పొందెదము.
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అలంకర్నిగ్రహ వేదములయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అంధ్రసర్వకళాశాల

వి ద్యా ప్ర వృ త్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే ప్రారంభింపబడి వెల 0-4-0.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు.

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి వెల 0-4-0 12-కి రు 2-10-0
అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు.